

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Bakalářská práce

Přestupky právnických osob

Vypracoval: Lukáš Svobodný
Vedoucí práce: JUDr. Rudolf Hrubý

České Budějovice 2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lukáš SVOBODNÝ**
Osobní číslo: **E16224**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Přestupky právnických osob**
Zadávající katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je objasnit v obecné rovině přestupky právnických osob. Stručně charakterizovat jednotlivé přestupky. Hlavním cílem bakalářské práce je zaměřit se na přestupky související s podnikatelskou činností. Součástí této práce bude souhrn nejfrekventovanějších správních trestů za tyto přestupky právnických osob. Dále pak dopady na fungování společnosti a dalších subjektů.

Metodický postup:

V praktické části bakalářské práce bude použito kvantitativní výzkumné šetření prostřednictvím výzkumné metody dotazník jak v elektronické tak v papírové podobě a řízeného rozhovoru. Osloveni budou pracovníci městského nebo obecního úřadu, kteří provádí samotné přestupkové řízení. Vyhodnocení a analýza dat bude zpracována formou tabulek s vhodně doplněnými grafy. Cílem tohoto kvantitativního šetření je jakých přestupků se právnické osoby dopouštějí nejčastěji.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Charakteristika přestupků právnických osob
3. Charakteristika vybraných přestupků právnických osob
4. Správní tresty za přestupky
5. Kvantitativní výzkumné šetření
6. Vyhodnocení a analýza dat, doporučení a vlastní názor
7. Závěr
8. Summary a klíčová slova v anglickém jazyce
9. Seznam použitých zdrojů
10. Seznam obrázků a tabulek
11. Seznam příloh
12. Přílohy

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Kučerová, H. (2017). *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou.* **Praha: Leges.**

Prášková, H. (2017). *Nové přestupkové právo.* **Praha: Leges.**

Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích.

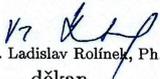
Další periodika a internetové zdroje související s tématem.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Rudolf Hrubý**

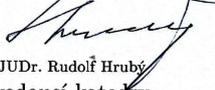
Katedra práva

Datum zadání bakalářské práce: **9. března 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **12. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
270 05 Česk. Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 20. března 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Dne

.....

Lukáš Svobodný

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucímu své bakalářské práce JUDr. Rudolfu Hrubému za jeho odborné vedení, výborný přístup, ochotu a prospěšné rady při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	9
1 Charakteristika právní normy	10
1.1 Předmět úpravy zákona č. 250/2016 Sb. a jeho působnost.....	10
1.2 Působnost zákona	10
1.3 Vyloučení odpovědnosti některých právnických osob	12
2 Charakteristika přestupků právnických osob.....	13
2.1 Pojem přestupek	13
2.2 Evidence přestupků	18
2.3 Odpovědnost za přestupek právnické osoby	18
2.4 Osoby jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě.....	20
2.4.1 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu	20
2.4.2 Jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen	21
2.4.3 Fyzická osoba plnící úkoly právnické osoby	21
2.4.4 Fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti	22
2.5 Odpovědnost za přestupek právního nástupce	23
2.6 Zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek	23
2.6.1 Program compliance	23
2.7 Ekonomický pohled na vynaložení nutné péče.....	24
2.8 Okolnosti vylučující protiprávnost.....	24
2.8.1 Krajní nouze.....	24
2.8.2 Nutná obrana.....	25
2.8.3 Svolení poškozeného	25
2.8.4 Přípustné riziko	25
2.8.5 Oprávnění použití zbraně.....	26
2.9 Zánik odpovědnosti za přestupek.....	26
2.10 Promlčecí doba.....	27

2.10.1	Délka promlčecí doby	27
2.10.2	Běh promlčecí doby	28
2.10.3	Stavení promlčecí doby	29
2.10.4	Přerušení promlčecí doby	30
2.10.5	Ekonomické aspekty promlčecí doby	31
2.11	Zánik právnické osoby	31
2.12	Vyhlášení amnestie	32
3	Charakteristika vybraných přestupků právnických osob.....	33
3.1	Opakované spáchání přestupku dle zákona č. 251/2016 Sb.	33
4	Přehled správních trestů právnických osob	34
4.1	Napomenutí	34
4.2	Pokuta.....	35
4.3	Zákaz činnosti	35
4.4	Propadnutí věci.....	36
4.5	Propadnutí náhrady hodnoty	37
4.6	Zveřejnění rozhodnutí o přestupku	37
5	Přestupky právnických osob v komparaci se zákonem o účetnictví	38
5.1	Vedení účetnictví	38
5.2	Účetní závěrka.....	38
5.3	Výroční zpráva	38
5.4	Úschova účetních záznamů	39
5.5	Centrální systém účetních informací státu	39
5.6	Správní tresty za přestupky v zákoně o účetnictví	39
5.7	Projednávání přestupků souvisejících s účetnictvím.....	39
6	Metodický postup	40
7	Praktická část.....	41
7.1	Dotazníkové šetření.....	42

7.2	Řízený rozhovor	54
7.3	Vyhodnocení hypotéz.....	58
	Závěr	60
	Summary and keywords.....	62
	Seznam použitých zdrojů.....	63
	Seznam použitých grafů a tabulek	65
	Seznam použitých příloh	66

Úvod

Jako téma mé kvalifikační bakalářské práce jsem si vybral „Přestupky právnických osob“, protože se s touto problematikou setkávám velice často jako student oboru Účetnictví a finanční řízení podniku studijního programu ekonomika a management na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Na tuto problematiku dále narážím jako pracovník v oboru účetnictví.

Hlavním cílem této kvalifikační práce je objasnit v obecné rovině přestupky právnických osob vzhledem k nové právní úpravě z roku 2016 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích.

Dne 1. července nabyl v účinnost nový zákon číslo 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen zákon) a zákon číslo 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích. Zákon č. 251/2016 Sb. upravuje vybrané přestupky na různých úsecích veřejné správy. Na této podobě tohoto zákona pracovalo Ministerstvo vnitra České republiky ve spolupráci s odbornou veřejností více než deset let. Provádí nezbytné změny, odstraňuje duplicity a nežádoucí odchylky a zejména nahrazuje termín pojmu správní delikt pojmem přestupek.

V teoretické části práce je objasněna tematika přestupků právnických osob na základě nové právní úpravy z roku 2016 v návaznosti na podklady a průvodce Ministerstva vnitra České republiky. Zákon upravuje nejen přestupky, ale i správní tresty za tyto přestupky a dále procesní část – řízení o přestupku.

V praktické části je proveden výzkum kvantitativní i kvalitativní, kde sběr dat proběhne na základě dotazníků a řízeného rozhovoru. Respondenty jsou anonymně oslovení pracovníci státních institucí a úřadů, kteří se touto problematikou zaobírají. Výzkum řeší, jakých přestupků se právnické osoby dopouštějí nejčastěji, odezvu na novou legislativu v návaznosti na můj studijní a budoucí profesní záměr – účetnictví. Proto byly pro práci stanoveny následující hypotézy. Většina právnických osob se nejvíce dopouští přestupku nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin. Nejčastější sankcí za přestupky právnických osob je pokuta. Správní tresty za přestupky jsou dostatečně účinné, tzn., že zamezují stejné právnické osobě k opakovanému protiprávnímu jednání. Nejvíce se přestupků z řad právnických osob dopouštějí společnosti s ručením omezeným. Přestupků právnických osob se dopouštějí nejvíce frekventovaně mikro účetní jednotky.

1 Charakteristika právní normy

1.1 Předmět úpravy zákona č. 250/2016 Sb. a jeho působnost

Tato nová právní úprava popisuje podmínky odpovědností za přestupky, dále charakterizuje druhy správních trestů, ochranných opatření a zásad pro jejich ukládání. Dále pak je zde uveden postup před zahájením řízení o přestupku a postup řízení o přestupku. (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, §1)

1.2 Působnost zákona

Časová působnost

Odpovědnost za spáchání přestupku se posuzuje podle zákona, který je účinný v době spáchání přestupku. Není rozhodující, kdy nastane následek přestupku nebo kdy měl nastat. Důležitá je doba, kdy pachatel přestupek konal. Pokud dojde ke změně legislativy během pachatelova páchaní přestupku, musí být použita norma, která je účinná při dokončení konání přestupku. Jestliže dojde ke změně legislativy až po pachatelově dokonání přestupku, použije se nový zákon jen v případě, že je to pro pachatele výhodnější. Když dojde k vícenásobným změnám, musí být použito zákona, který bude mít pro pachatele co nejmírnější dopad. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 7)

Územní působnost

Na základě právního řádu České republiky se odpovědnost za spáchaný přestupek posuzuje za přestupky spáchané na území České republiky¹ bez ohledu na osobu pachatele. Dále pak, pokud došlo na území České republiky ke spáchání alespoň části přestupku, nebo alespoň k části spáchání přestupku a pokud dojde na území České republiky k následku, nebo alespoň k části následku přestupku. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 8)

¹ Území České republiky: Územím České republiky se rozumí prostor vymezený státními hranicemi. Na základě zásady teritoriality se působnost těchto zákonů České republiky vztahuje i na některá místa ležící mimo hraniční prostor České republiky. Dále pak se podle mezinárodního práva zákon vztahuje na státní neobchodní lodě a letadla, bez ohledu na jakém území se v době spáchání přestupku vyskytují. Pro ostatní, tedy civilní a obchodní lodě a letadla, se uplatňuje princip registrace. To znamená, že podle principu registrace se působnost našeho přestupkového práva vztahuje na přestupek spáchaný na palubě lodi nebo letadla registrovaných v České republice. (Kučerová, 2017, s. 43)

Pokud se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku mimo území České republiky, bude se přestupek posuzovat podle právních norem České republiky za následujících podmínek:

- Právnická osoba, popřípadě podnikající fyzická osoba, musí mít na území české republiky své sídlo nebo zde musí vykonávat svou činnost. Tato územní působnost zahrnuje i situace, že právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba má na území České republiky pronajatou kancelář, byt či jakýkoliv prostor, ze kterého vykonává svoji činnost a zároveň za tento prostor platí.
- Právnická osoba zaměstnává osoby v pracovním poměru nebo spolupracuje s osobami, které působí na území České republiky na základě obchodní smlouvy, a to jejím i svým jménem.
- Právnická osoba, která má na území české republiky nemovitý majetek, který je zjistitelný zpravidla na katastru nemovitostí.
- Právnická osoba, která porušila povinnost vyplývající z právního řádu České republiky bez ohledu na území.

Příkladem může být porušení zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Případně, pokud právnická osoba porušila povinnost, kterou má pouze v cizině, jako například oznamovací povinnost držení cestovního pasu v zahraničí. Pachatelem přestupku dle právních norem České republiky se může stát osoba na základě stanovení mezinárodní smlouvy v případě ujednání, že se daný přestupek posuzuje dle právního řádu České republiky.

Místo činu

Místem činu přestupku je jak místo následku přestupku, tak místo, kde došlo k jednání v nesouladu s tímto zákonem. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 8)

Osobní (personální) působnost

Pokud se přestupku dopustila osoba, která využívá výsad a imunit podle jiných právních norem České republiky, nelze takovýto čin naplnující skutkovou podstatu přestupku jako přestupek projednat. Toto opatření se týká i osob, které používají jiných výsad či imunit dle mezinárodního práva. Pokud správní orgán zjistí před zahájením správního řízení, že se jedná o osobu těchto výsad či imunit užívající, musí věc odložit podle §76

odstavce 1 písmena b) nebo c). Pokud již bylo řízení o přestupku zahájeno, je nucen správní orgán řízení zastavit podle §86 odstavce 1 písmena d) nebo e). (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 9)

Základní myšlenkou těchto výsad a imunit není zajistit privilegia pro osobní prospěch těchto osob či zajistit jejich beztrestnost. Toto opatření by mělo sloužit jako ochrana funkční schopnosti těchto orgánů. Přestupky, kterých se dopustily poslanci či senátoři, se projednávají na základě zákona 250/2016 sb., pokud nepožádají o projednání přestupku v disciplinárním řízení podle jiných zákonů. (Prášková, 2017, s. 81)

Vynětí osob, které jsou ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, jsou vyňaty z působnosti zákona 250/2016 Sb. na základě praktických důvodů. Jde o osoby omezené v osobní svobodě a projednání přestupku u věcně příslušného správního orgánu by mělo problémy s účastí těchto osob při ústním jednání, projednávání dokazování a podobně. V těchto situacích lze uložit zvláštní kázeňské tresty na základě jiných zákonů.

1.3 Vyloučení odpovědnosti některých právnických osob

Nová přestupková legislativa, tedy zákon č 250/2016 Sb. neupravuje vynětí některých právnických osob z působnosti tohoto zákona. Během příprav se zvažovalo vyloučit výslovně některé právnické osoby z působnosti tohoto zákona. Jde zejména o stát, územně samosprávné celky při výkonu veřejné moci a například i Českou národní banku. Nejvíce pochyb nastalo při položení důvodů pro exempci státu. Vzhledem k tomu, že stát má monopol na trestání, nemůže tedy trestat sám sebe. Dalším podstatným důvodem je zátěž peněžitých pokut za přestupky na veřejné rozpočty a dalším problémem je správní trest zákaz činnosti, což je u těchto organizačních složek nepřijatelné. I přes všechny tyto pochybnosti tento zákon vynětí jmenovaných právnických osob neupravuje. Přestupkový zákon se tedy vztahuje na všechny právnické osoby, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo na základě mezinárodních smluv nevyplývá něco jiného, nebo nejde o jednání právnické osoby v oblasti veřejné správy při výkonu veřejné moci, nestanoví-li zákon jinak. (Prášková, 2017, s. 90)

2 Charakteristika přestupků právnických osob

2.1 Pojem přestupek

Hlavním předmětem nové právní úpravy a základním ideovým východiskem nové legislativy je jednotný pojem přestupek. Přínosem nové legislativy zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je sjednocení odpovědnosti za správní delikty fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob do jedné právní úpravy. (Stručné informace o zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2016, s. 1)

Nově jsou pod pojmem přestupek označeny v dnešním slova smyslu veškeré správní delikty. Skutkové podstaty těchto přestupků jsou tedy obsaženy v celé řadě zákonů. (Ondráčková, 2017, s. 1)

Za přestupek lze označit pouze takový čin, který je protiprávní a je označen jako přestupek zákonem a zároveň vykazuje znaky stanovené zákonem, tedy naplňuje skutkovou podstatu přestupku. (Prášková, 2017, s. 96)

Pojem přestupek na základě nové právní úpravy tedy zahrnuje:

- přestupky fyzických osob, na které se dosud vztahoval zákon č. 200/1990 Sb.,
- dosavadní správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob,
- jiné správní delikty fyzických osob. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 12)

Přestupek je založen na materiálně formálním pojetí. Aby mohl být určitý čin označen pojmem přestupek, musí splňovat určité znaky:

Protiprávnost

Přestupkem je tedy čin proti právní normě. Za přestupek nemůže být označen čin spáchaný na základě okolností vylučující protiprávnost.

Společenská škodlivost

Jedná se o materiální znak, který se musí projevit jak při stanovení výše správního trestu, tak při posuzování protiprávního jednání. Přistupujeme zde k řešení bagatelního jednání a přepjatého formalismu. Pokud zde materiální znak není, není zde ani přestupek. Naplnění skutkové podstaty jako takové musí vést ke společenské škodlivosti.

Výslovné označení přestupek

Toto je formální znak. Po nové právní úpravě se za přestupek považuje i dosavadní správní delikt na základě přechodného ustanovení § 12 odstavce 1 zákona. Přechodným ustanovením se tedy nahrazuje dosavadní formální znak u správních deliktů, které nebyly nově upraveny zákonem číslo 183/2017 Sb. Zákonem 183/2017 Sb. se mění některé zákony v souvislosti s přijetím nového zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích.

Naplnění znaků stanovených zákonem

Skutek musí průkazně vykazovat znaky přestupku, jako jsou věk, přičetnost a dále znaky stanovené speciálním zákonem, který upravuje skutkovou podstatu přestupku.

Nesmí jít o trestný čin

Pokud spáchaný čin naplňuje skutkovou podstatu trestného činu a tyto znaky se zároveň překrývají se znaky přestupku, automaticky musí být posuzován jako trestný čin. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 12)

Pokus přestupku

Pokus přestupku je zákonem charakterizován jako jednání fyzické osoby, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a kterého se daná osoba dopustila s úmyslem určitý přestupek spáchat, pokud tedy nedošlo k dokonání přestupku. Pokus přestupku je trestný jen v případě, že tak stanoví zákon. Sankce za nedokončený přestupek je totožná, jako kdyby nedokončený přestupek byl vykonán. Pokud pachatel od dokonání přestupku upustil dobrovolně a pokud nevzniklo žádné nebezpečí, které je chráněno zákonem, nebo toto nebezpečí dobrovolně odstranil, odpovědnost za přestupek zaniká. (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 6)

Mezi znaky pokusu lze přiřadit jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku, úmysl spáchat přestupek v případě fyzických osob a nedostatek dokonání. Nedostatkem dokonání se rozumí, že nedojde k naplnění všech zákonem požadovaných znaků přestupku. U právnických a fyzických podnikajících osob není vyžadován úmysl, neboť se odpovědnost za spáchaný přestupek posuzuje bez ohledu na zavinění. K tomu slouží institut principu kolektivní odpovědnosti, který je založen na přičitatelnosti

jednání fyzických osob. Za jednání, které směřuje proti zákonu, odpovídá Právnická osoba jako celek. Právnická osoba nemá vůli, to znamená, že nemůže být odpovědná a nemůže být prohlášena její vina. Proto je tedy odpovědnost právnických osob založena na vině fyzických osob, které je ale ovšem právnické osobě přičitatelné. (Kučerová, 2017, s. 79)

Pokračování v přestupku

Pokračování v přestupku je jednání, které naplňuje skutkovou podstatu přestupku na základě jednotlivých útoků vedených jednotným záměrem proti právním předpisům. Tyto jednotlivé útoky musí být spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a zároveň musí splňovat blízkou časovou souvislost a souvislost v předmětu útoku. Definice pokračování v přestupku je velmi podobná definici pokračování v trestném činu, kterým se rozumí jednání, jehož jednotlivé útoky, které jsou vedené jednotným záměrem, musí naplňovat třeba i v souhrnu skutkovou podstatu trestného činu. Blízká časová souvislost, souvislost způsobu provedení a souvislost předmětu útoku je také nedílnou součástí definice trestného činu podle §116 trestního zákona. Zde je velmi často kladená otázka, zda tento znak může naplnit právnická osoba. Vzhledem k tomu, že právnické osoby jsou způsobilé k protiprávnímu jednání, i když je zastupují fyzické osoby, tyto znaky právnická osoba naplnit může. Toto plyne i z úpravy institutu pokračování v přestupku, které je v druhé části zákona pod první hlavou s nadpisem „Společná ustanovení pro fyzickou osobu, právnickou osobu a podnikající fyzickou osobu“. Po důkladném prozkoumání zákona lze tedy vyvodit, že záměrem zákonodárců bylo zahrnout do tohoto institutu i právnické osoby. Tento záměr není vyvrácen ani v zákoně o trestní odpovědnosti, kde je ve své podstatě stejný problém. Jednotný záměr je nezbytné v řízení o přestupku dokazovat, nikoliv presumovat. (Prášková, 2017, s. 113)

Typickým příkladem pokračování v přestupku může být provedení jednotlivých stavebních prací v rámci celkové stavební úpravy stavby v rozporu se zákonem. (Rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 24. června 2009, čj. 1 As 35/2009-69)

Trvající přestupek

Za trvajícím přestupkem lze označit přestupek, který byl pachatelem vyvolán a následně je udržován stav protiprávního jednání, který pachatel vyvolává. (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 8)

Příkladem trvajících přestupků může být například užívání stavby právnickou osobou bez provedení kolaudace podle § 178 písmena f) zákona číslo 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Za přestupek trvajících se nepovažuje nesplnění oznamovací povinnosti. Trvajícím přestupkem nelze kvalifikovat ani povinnosti informační, evidenční a ohlašovací, které pouze skutkovou podstatu vyvolávají, nikoliv udržují. Udržování protiprávního stavu v těchto situacích nenastane ani v případě opakovaného nesplnění informační povinnosti. V tomto problému se ovšem část správní teorie přiklání k opačnému výkladu, na základě kterého je porušení ohlašovací povinnosti a dalších obdobných povinností pokládáno za trvajících přestupek. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 15)

Hromadný přestupek

Podstatou hromadného přestupku jsou jednotlivé dílčí útoky, které sami o sobě a jednotlivě nenesou skutkovou podstatu přestupku. K naplnění skutkové podstaty by jeden útok nepostačoval. Znakem skutkové podstaty hromadného přestupku je hojnost útoků, vedených jednotným záměrem, které vyústí v jeden přestupek. (Kučerová, 2017, s. 93)

Opomenutí

Opomenutím se rozumí neučinění takového konání, které měl pachatel provést na základě povinnosti vyplývající z jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí. Definice jednání o opomenutí byla rozšířena v návaznosti na řešení problému takzvaných nepravých omisivních přestupků. Přestupky lze tedy spáchat komisivně, neboli přímým jednáním nebo omisivně – opomenutím. Zde hraje významnou roli účinek tohoto přestupku. Opomenutí ovšem nemusí být dostatečně závažné, aby se mohlo rovnat konání, tím pádem toto opomenutí nelze považovat za přestupek s charakterem nepravého omisivního činu. Opomenutí může být postaveno do rovnosti jednání, pokud pachatel poruší zvláštní povinnost konat, která je nutno diferencovat od obecné povinnosti. Jednání můžeme považovat za opomenutí pouze tehdy, kdy osoba která opomenula určité konání, které měla konat podle svých zvláštních povinností. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 16)

Příkladem je přestupek, který spáchal majitel lesa svou nečinností například zanedbáním povinnosti, kterou mu zákon ukládá ohledně pečování o les. (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 07. 2008, čj. 1 As 15/2017 – 141)

Spolupachatelství

V institutu spolupachatelství se u právnických osob nevyžaduje zavinění. Může se jednat o společné záměrné jednání právnických osob. U těchto osob stačí tedy prokázat, že se jednalo o společné jednání. K určitým problémům by mohlo dojít v případě, že se přestupku v institutu spolupachatelství dopustily právnická osoba spolu s podnikající fyzickou osobou nebo s osobou fyzickou. Tomuto problému se legislativa ani žádná důvodová zpráva nevěnuje. Ze zákona lze vydedukovat, že pokud dojde ke spolupachatelství mezi právnickou osobou a fyzickou osobou popřípadě podnikající fyzickou osobou, musíme jednání právnické osoby a podnikající fyzické osoby posuzovat objektivně prostřednictvím osob, které jednají za takovéto osoby. Spolupachatelství má velký význam k posouzení skutkové podstaty přestupku a určení druhu a výměry trestu. (Kučerová, 2017, s. 100)

Zvláštní subjekt přestupku

Jedná se o případy, ve kterých se u pachatele přestupku vyžaduje určitá vlastnost, způsobilost či postavení. Tato zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení, se vyžaduje pouze u právnické osoby jako takové. Nevyžaduje se tedy u osob, kterých je jednání právnické osobě přičitatelné. V případě spolupachatelství musí tuto zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení mít všichni spolupachatelé, pokud zákon nestanoví jinak. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 18)

Nepřímé pachatelství

Jedná se o přestupek, který byl vykonán prostřednictvím jiné osoby, která není za přestupek odpovědná. Právnická osoba není za přestupek odpovědná, pokud se odpovědnosti zprostila na základě § 21 zákona nebo, pokud naplnila některé podmínky vylučující protiprávnost právnických osob. Pokud dojde k případu, ve kterém je vyžadován zvláštní subjekt přestupku, musí se taková vlastnost vyžadovat i u nepřímého pachatelství. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 18)

2.2 Evidence přestupků

Evidence přestupků je zavedena ode dne 1. října 2016, kdy vešel v platnost a účinnost zákon č. 204/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů a další zákony. Tímto ustanovením vznikl centrální registr přestupků. Do tohoto centrálního registru přestupků se zapisují přestupky taxativně vyjmenované zákonem. Příkladem přestupků, které se musí zapsat do centrálního registru, jsou přestupky proti majetku a přestupky proti veřejnému pořádku. Hlavním účelem tohoto centrálního registru přestupků je snížit drobnou kriminalitu a pomoci správním orgánům s projednáváním přestupků a boji s touto kriminalitou. Přínosem pro správní orgány, tedy například obce nebo orgány činné v trestním řízení, které tyto přestupky projednávají, je komplexní hodnocení konkrétního pachatele přestupku. Samotný zápis do evidence přestupků může v určitých případech sám o sobě působit jako prevence, neboť tento zápis bude jistým způsobem pachatele stimulovat.

Opis výpisu z tohoto centrálního registru přestupků lze pořídit na žádost u Rejstříku trestů a může být vydán pouze osobám, taxativně vyjmenovaných zákonem, zejména správním orgánům, které mají oprávnění určitý přestupek projednat. Žádost o opis výpisu z této evidence se provádí prostřednictvím formuláře, který přesně definuje vyhláška o náležitostech formulářů žádosti o opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů a žádosti o opis evidence přestupků č. 227/2016 Sb., s účinností o d 1. října 2016. (Mokrenová, 2016)

2.3 Odpovědnost za přestupek právnické osoby

V zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich není právnická osoba jako taková, která by mohla být odpovědná za přestupek, výslovně definována. S vymezením pojmu právnická osoba musíme tedy vycházet z teorie soukromého práva, přesněji z občanského zákoníku. Na základě § 20 občanského zákoníku charakterizujeme právnickou osobu jako organizovaný útvar, který má právní osobnost. (Prášková, 2017, s. 136)

V občanském zákoníku jsou právnické osoby dále rozčleněny jako právnické osoby veřejného práva, právnické osoby soukromého práva a právnické osoby smíšené.²

² Za smíšenou právnickou osobu lze považovat politické strany a politická hnutí, Českou televizi, Český rozhlas, Českou národní banku, státní příspěvkové organizace, státní podniky, příspěvkové organizace územních samosprávních celků.

Na právnické osoby veřejného práva se občanský zákoník nevztahuje, protože podléhají zákonům, na základě kterých jsou zřízeny, pokud zákon nestanoví jinak a nevylučuje to povaha věci. Problematika soukromých právnických osob je vymezena v zákonu o obchodních korporacích. Ten soukromou právnickou osobu definuje jako společenský útvar s vlastní subjektivitou. Ze zákona o odpovědnosti a řízení o nich nejsou žádné právnické osoby vyňaty a to znamená, že se tento zákon vztahuje na právnické osoby veřejného i soukromého práva. Z odpovědnosti za přestupek není vyňat ani stát a územně samosprávný celek za předpokladu výkonu veřejné moci. (Kučerová, 2017, s. 132)

Odpovědnost právnických osob za přestupek vzniká na základě kumulativního splnění následujících podmínek:

- právnická osoba poruší uloženou právní povinnost,
- fyzická osoba, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, poruší svým jednáním právní povinnost,
- právnická osoba poruší tuto povinnost při své činnosti v přímé souvislosti se svou činností ku prospěchu jejímu nebo v jejím zájmu.

Při prokazování odpovědnosti právnické osoby není nutné zjistit konkrétní fyzickou osobu, tedy například pracovníka právnické osoby. U těchto fyzických osob, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě, se rovněž nezkoumá zavinění za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby.

Například v případě, kdy prodávající nevyznačí v dokladu o zakoupení výrobku s dodávkou místo určení a datum dodání, podle § 24 odst. 7 písmena r) zákona o ochraně spotřebitele číslo 634/1992, není rozhodné, který zaměstnanec se tohoto přestupku dopustil, protože je tento přestupek porušení povinnosti přičitatelný právnické osobě, jejímž jménem byl doklad vydán.

Pokud by se fyzická osoba, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, například statutární orgán nějaké právnické osoby dopustil přestupku, který ovšem nemá s právnickou osobou žádnou souvislost, nemůže být právnická osoba za takovýto přestupek odpovědná.

V zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je uveden seznam, respektive taxativní výčet osob, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 22)

2.4 Osoby, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě

2.4.1 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu

Veřejná obchodní společnost - statutárním orgánem jsou všichni společníci, z nichž každý je statutární orgán, pokud společenská smlouva neurčuje jinak. (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, § 106)

Komanditní společnost - statutárním orgánem jsou všichni komplementáři, pokud společenská smlouva nestanoví, že statutárním orgánem jsou pouze někteří komplementáři, nebo pouze jeden komplementář. (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, § 122)

Společnost s ručením omezeným - statutárním orgánem jsou jednatelé, nebo jednatel pokud je jen jeden. Na základě společenské smlouvy může více jednatelů tvořit kolektivní orgán a to valnou hromadu. (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, § 194)

Akciová společnost - v monistickém systému akciové společnosti je statutárním orgánem statutární ředitel jmenovaný správní radou. V dualistickém systému akciové společnosti je statutárním orgánem společnosti představenstvo. (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, § 441, § 463)

Družstvo - statutárním orgánem družstva je představenstvo. V případě, že má družstvo méně jak 50 členů, může být statutárním orgánem pouze předseda družstva a představenstvo se nezřizuje, to ale na základě ustanovení společenské smlouvy. (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, § 726)

Evropské hospodářské zájmové sdružení - statutárním orgánem jsou jednatelé nebo jednatel. (Kučerová, 2017, s. 136)

Evropská družstevní společnost - v monistické struktuře je statutárním orgánem generální ředitel (Zákon č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti, § 29) a v dualistické struktuře představenstvo. (Kučerová, 2017, s. 136)

Evropská společnost - statutárním orgánem v dualistickém systému těchto korporací je představenstvo. V případě monistického systému jsou zde dvě varianty. První variantou je klasický systém, kde je statutárním orgánem předseda rady, který je současně generálním ředitelem, nebo v odděleném systému, je statutárním orgánem generální ředitel, který ovšem stojí mimo správní radu korporace. (Sirotková, 2007)

2.4.2 Jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen

Jiný orgán obchodní společnosti je například likvidátor. Likvidátor je výkonný orgán obchodní společnosti, počínaje zahájením likvidace až do výmazu společnosti z obchodního rejstříku. U společnosti s ručením omezeným je jiným orgánem dozorčí rada nebo u akciové společnosti valná hromada. Na základě zákona o obchodních korporacích, mohou obchodní korporace také zřizovat dobrovolné, takzvané fakultativní orgány. Mezi tyto fakultativní orgány řadíme například orgány kraje či obce, orgány profesních komor a dalších právnických osob ve veřejném právu. (Kučerová, 2017, s. 136)

Zaměstnanec plní úkoly na základě jeho postavení, popřípadě obdobná osoba

Zde se jedná o fyzickou osobu, která je v pracovněprávním vztahu s právnickou osobou. Pracovněprávní poměr mezi právnickou osobou a zaměstnancem může být na základě pracovního poměru či pracovních dohod, který zaměstnanec vykonává mimo pracovní poměr. Mezi obdobné osoby můžeme příkladně zařadit člena družstva nebo zaměstnance agentury práce. (Prášková, 2017, s. 144)

Zaměstnanci právnické osoby plní její úkoly na základě zákona, na základě prokury, plné moci, popřípadě mandátní smlouvy a dalších smluv upravujících vztah právnické osoby mezi ní a zaměstnancem. (Kučerová, 2017, s. 137)

2.4.3 Fyzická osoba plnící úkoly právnické osoby

Úkolem právnické osoby, který vykonává osoba fyzická, se rozumí kterýkoliv úkol, který je vykonán na popud právnické osoby, i když jde o úkol směřující k přestupku. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 23)

2.4.4 Fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti

Fyzické osoby, které používá právnická osoba při své činnosti, jsou osoby, které právnická osoba používá podle smlouvy nebo jednorázového příkazu, popřípadě v jejím zájmu. Tyto osoby tedy na základě smlouvy nebo příkazu nejednají vlastním jménem ale jménem právnické osoby používající tuto osobu fyzickou. Příkladem těchto osob je obchodní zástupce, případně i likvidátor či insolvenční správce. (Prášková. 2017, s. 144)

Fyzická osoba, která za právnickou osobu jednala, jestliže právnická osoba takového jednání využila.

Zde by se mohlo jednat na základě soukromoprávních předpisů o takzvané neoprávněné nebo nepřikázané jednání. Pokud pověří podnikatel jinou osobu určitou činností podle § 430 odst. 1 a 2 občanského zákoníku, tato osoba zastupuje podnikatele ve všech jednáních, ke kterým při jeho činnosti zpravidla dochází. Může se jednat i o případ jednání jiné osoby v provozovně nějaké společnosti, pokud by třetí osoba jednala v dobré víře, že je tato pověřená jednajícím osobou k určitému jednání právem. (Prášková, 2017, s. 145)

Právnické osobě vzniká odpovědnost za přeštek i v následujících případech:

- Fyzická osoba, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě jednala ještě před vznikem právnické osoby.
- V případě kdy soud rozhodl, že daná právnická osoba je neplatná.
- Pokud právní jednání vedoucí k založení oprávnění k jednání za právnickou osobu je neplatné nebo je neúčinné.

Pohledávku, která vznikne dopadem řízení o přeštku, je tedy možné uplatňovat v rámci likvidace právnické osoby, popřípadě by tato odpovědnost za určitý přeštek mohla přejít na právního nástupce právnické osoby. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přeštky a řízení o nich, 2018, s. 23)

2.5 Odpovědnost za přešupek právního nástupce

Na základě ustanovení přešupkového zákona § 33 v případě právního nástupnictví přešází odpovědnost právnícké osoby na právního nástupce. Pokud se jedná o více právních nástupců, je za přešupek odpovědný každý z nich stejnou měrou jako v případě, že se přešupku dopustil sám. (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky řízení o nich, 2016, § 33)

2.6 Zprošštění odpovědnosti právnícké osoby za přešupek

Ke zprošštění právnícké osoby z odpovědnosti za přešupek je nutné, aby právnícká osoba prokázala liberační důvod. Institut liberační důvod může nastat pouze v případě, kdy daná právnícká osoba vynaložila veškeré úsilí, jaké je možné požadovat k zabránění přešupku. Pokud tedy právnícká osoba tento liberační důvod prokáže, daný čin nemůže být posouzen jako přešupek, to znamená, že právnícká osoba za přešupek neodpovídá. Výjimkou může být situace, ve které určitá právnícká osoba neudělala nějakou kontrolu, a to ať už povinnou nebo potřebnou, k osobě, jejíž jednání je právnícké osobě přiřitatelné. Dále pak, pokud právnícká osoba nevykonala potřebná opatření k tomu, aby došlo k odvrácení či zamezení přešupku. Jedná se ale pouze o objektivně způsobilá opatření, které je právnícká osoba schopna provést. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, 2018, s. 23)

Ve správní praxi se někdy objevuje tvrzení, že vzhledem ke spáchání přešupku právnícká osoba nevynežila veškeré úsilí. Argumentováno tím, že kdyby právnícká osoba veškeré úsilí vynaložila, nemohlo by dojít ke spáchání přešupku. S tímto tvrzením nelze za žádné situace souhlasit. (Prášková, 2017, s. 158)

2.6.1 Program compliance

S vynaložením veškerého úsilí, které by právnícká osoba měla vynaložit, aby k přešupku nedošlo, úzce souvisí takzvaný program compliance. Tento pojem zahrnuje interní pravidla a patřičnou kontrolu nad fyzickými osobami v osobě právnícké, tedy v korporaci. Tento program je pouze jakýmsi doporučením pro právnícké osoby. Na základě programu compliance může být právnícká osoba, vzhledem k liberačnímu důvodu odpovědnosti za přešupek zproššena, protože se snažila vynaložit veškeré úsilí k jeho odvrácení. Aby mohl být liberační důvod z popudu programu compliance uznán, musí tento program opravdu fungovat. Na pouhé sestavení tohoto programu bez jeho následného užívání nelze pochopitelně brát zřetel. (Grygar, 2018 s. 26)

2.7 Ekonomický pohled na vynaložení nutné péče

Posoudit, zda právnická osoba vynaložila dostatečně nutnou péči, je velice složité a na tento problém je nutno hledět objektivně. Správní orgán tedy nemůže vyžadovat opatření, která jsou v případě dané právnické osoby na základě jejího stavu nemožná. Lze požadovat pouze opatření, která jsou ekonomicky únosná, přiměřená a nejsou bezbřehá. (Prášková, 2017, s. 157)

2.8 Okolnosti vylučující protiprávnost

Implikací okolnosti vylučující protiprávnost je, že daný čin nemůže být označen jako protiprávní a o přestupku tedy nelze hovořit. Pokud nejsou podmínky okolnosti vylučující protiprávnost uskutečněny plně, to znamená, že se o institut krajní nouze nejedná, mohly by být vyhodnoceny jako okolnosti polehčující. Na základě polehčujících okolností může být správní trest za přestupek zmírněn. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 26)

2.8.1 Krajní nouze

Čin, který je spáchán v zájmu odvrácení přímo hrozícího nebezpečí, nelze jako přestupek označit a není tudíž ani jako přestupek trestný. Pokud bylo možné toto nebezpečí odvrátit jiným způsobem, než činem, který je za normálních okolností jako přestupek vyhodnocen, nelze na institut krajní nouze brát zřetel. O krajní nouzi se nemůže jednat také v případě, kdy následek tohoto činu, který měl odvrátit určité nebezpečí je, co se závažnosti týče, na stejné úrovni nebo ještě závažnější než následek, který hrozil. V případě, kdy osoba, které hrozilo nebezpečí, byla povinna toto nebezpečí snášet, je krajní nouze také vyloučena. (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 24)

Zde se uplatňuje takzvaná zásada subsidiarity³, to tedy znamená, že institut krajní nouze lze vzít v úvahu pouze tehdy, kdy nebezpečí, které hrozilo, nešlo odvrátit jinak. O nebezpečí v oblasti přestupkového práva můžeme hovořit pouze, pokud ohrožuje zájmy, které jsou chráněny přestupkovou legislativou. Toto nebezpečí by mohlo být způsobeno například živelnou pohromou, zvířetem nebo člověkem. Musí také ohrožovat jednotlivce či společnost bezprostředně – přímo. (Kučerová, 2017, s. 157)

³ Zásada subsidiarity trestní represe, jinak řečeno princip ultima ratio hovoří o právu jako o nástroji, který je stanoven kvůli ochraně zájmům zákona a lze použít pouze, pokud je užití jiných právních norem vyloučeno na základě neúčinnosti, nevhodnosti či vyčerpání. (Grulich, 2014)

2.8.2 Nutná obrana

V případě institutu nutné obrany na základě § 25 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je jednání, jehož následek je přestupkem, není jako přestupek bráno. Musí se ovšem jednat o odvrát přímo hrozícího nebezpečí nebo trvajících útoku a to vždy v zájmu, který chrání zákon. O nutné obraně nelze hovořit při obraně proti výkonu jednání úředních osob, které vykonávají svou pravomoc, pokud se tedy nejedná o jednání, kterého není úřední osoba pravomocná. Institut nutné obrany se může týkat i třetí osoby, která jedná proti útoku na jinou osobu. Nutná obrana je přípustná pouze tehdy, pokud je daný útok hrozící přímo, nebo daný útok trvá až do doby jeho ukončení. Obrana proti útoku musí být tomuto útoku přiměřená a nesmí překonat intenzitu útoku. (Prášková, 2017 s. 174)

2.8.3 Svolení poškozeného

Kterákoli osoba, která je činem dotčena, může dát k tomuto činu, který je za normálních okolností brán jako přestupek, své svolení. Svolení s jednáním proti zákonu nelze brát v úvahu, pokud se jedná o přestupek proti veřejnému zájmu. Svolení není přípustné ani v případě, ve kterém by mohlo dojít k ublížení na zdraví, vyjma lékařských zákroků. Poškozená osoba je oprávněna udělit svolení pouze k činu, ke kterému je přímo oprávněn rozhodovat. Svolení musí být učiněno dobrovolně, s patřičnou vážností, určitostí a musí být srozumitelné. Pokud dojde ke svolení k činu, který byl již spáchán, o svolení se nejedná, s výjimkou, kdy jednající osoba z určitého důvodu předpokládá, že by před spácháním činu své svolení udělila vzhledem k okolnostem případu. U svolení není vyžadována písemná forma. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 27)

2.8.4 Přípustné riziko

Institut přípustného rizika můžeme vzít v úvahu pouze tehdy, pokud jednající osoba provádí činnost, která je společensky prospěšná. Přípustné riziko je v některých případech nazýváno jako riziko přiměřené či dovolené. Pokud jsou splněny všechny podmínky stanovené zákonem, lze tento institut užít k vyloučení odpovědnosti za čin, který je za normálních okolností přestupkem. Jednání na základě přípustného rizika musí být konáno konjunktivně s dosaženým stavem jednání a informacemi. (Prášková, 2017, s. 176)

Institutu přípustného rizika nelze využít pokud:

- stupeň míry rizika není očividně na stejné úrovni jako činnost mířící ke skutku, který je společensky prospěšný,
- tohoto společensky prospěšného výsledku lze dosáhnout bez střetu zájmů se zákonem,
- dojde k ohrožení zdraví člověka či dokonce života bez akceptace tohoto činu ohrožené osoby na základě zákona,
- činnost je v rozporu s veřejným zájmem, zásadami lidskosti, odporuje slušným mravům nebo není v souladu s jinou právní normou. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 27)

Jednání pod rizikem je velmi nekompromisně legislativně upraveno. Toto jednání může vykonávat pouze osoba s kompetentním oprávněním za předpokladu splnění všech zákonných podmínek. (Prášková, 2017, s. 178)

2.8.5 Oprávnění použití zbraně

Dle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je tato problematika stanovena tak, že zbraň lze užít v hranicích, které určují jiné právní předpisy. Zbraň jako takovou formulují individuální právní normy. Pod pojmem zbraň si nelze představit jen zbraň střelnou, může jít například o bodné, sečné zbraně či další speciální zbraně. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 28)

Podle trestního zákoníku paragrafu 32, osoba, která užije zbraň na základě mezí, které jsou stanovené jiným právním předpisem, trestný čin nespáchá. Tyto meze jsou stanoveny v právních normách platných pro určité osoby v určitém postavení. Jiným právním předpisem upravujícím tuto problematiku může být například zákon o policii, zákon o generální inspekci bezpečnostních sborů či zákon o bezpečnostní informační službě. (Kučerová, 2017, s. 171)

2.9 Zánik odpovědnosti za přestupek

Na základě tohoto institutu, tedy zániku odpovědnosti za přestupek, pod zákonem stanovenými podmínkami může odpovědnost vyplývající z jednání vedoucí k přestupku zaniknout. V tomto případě musí být celá věc odložena nebo musí být zastaveno správní řízení o přestupku. Jde o velmi složitou problematiku, na kterou musíme hledět objektivně a každou osobu posuzovat jednotlivě, příkladně v problematice

spolupachatelství. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 28)

V případě spolupachatelství ovšem nemá zánik odpovědnosti za přestupek jedné osoby žádný účinek na odpovědnost za přestupek osoby jiné. Příčiny zániku odpovědnosti za přestupek jsou taxativně zákonem stanovené následovně: (Kučerová, 2017, s. 174)

- uplynutím promlčecí doby,
- zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce,
- vyhlášením amnestie.

2.10 Promlčecí doba

Z hlediska přestupkového a dokonce i trestního zákona je pojem promlčení chápán jako zánik povinnosti příslušného orgánu protizákonný čin projednat. Správní orgán tedy po uplynutí této promlčecí doby daný přestupek projednávat nebude, neboť vlivem tohoto institutu odpovědnost za přestupek zanikla a s ní i právo na prohlášení vinny příslušným správním orgánem či uložení správního trestu. Vzhledem k tomu že tímto institutem tedy zaniká jak nárok na potrestání pachatele, tak i právo příslušného orgánu prohlásit vinu či vyslovit trest za spáchání přestupku, jde spíše v právem slova smyslu o prekluzi než o promlčecí dobu. Pojem promlčení je zachován kvůli sjednocení používaných termínů s právem trestním. (Kučerová, 2017, s. 174)

2.10.1 Délka promlčecí doby

Na základě ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich máme z hlediska času dva druhy promlčecí doby: (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 30)

- jeden rok,
- tři roky.

Tříletá promlčecí doba se týká přestupků, u nichž je zákonem určená pokuta s horní mezí minimálně sto tisíc korun. Jednoletá promlčecí doba se týká všech ostatních přestupků. Pokud je u nějakého přestupku nastavena na základě zvláštního zákona horní mez například na výše zmíněných sto tisíc korun nelze to v žádném případě srovnávat s přestupkem, u kterého je tato horní mez na základě zvláštního zákona stanovena například na patnáct tisíc korun. V případě takovýchto rozdílů v sazbách, pokud lze usoudit, že přestupek s příkladnou patnáctitisícovou hranicí, je oproti stotisícové horní

hranici bagatelní. V některých případech se může jednat i o kratší, popřípadě delší promlčecí dobu, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Pokud tento zvláštní zákon délku promlčecí doby nestanoví a horní hranice sazby pokuty není rovněž stanovena, promlčecí doba je automaticky stanovena jako jednoletá. Horní hranice sazby by nemusela být stanovena v případech, kdy je pokuta vyměřována jako násobek daně, procenty z netto aktiv nebo procentem obratu. Délka promlčecí doby musí odpovídat závažnosti případu. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 30)

K institutu promlčecí doby musí správní orgán či správní soud přihlížet na základě své úřední povinnosti. Pokud by tento orgán k promlčecí době nepřihlédl a promlčecí doba by byla vznesena jako námitka obviněného, šlo by ve své podstatě o námitku oproti přestupku, který je promlčen, tudíž už o přestupku jako takovém nelze hovořit. (Prášková, 2017, s. 182)

2.10.2 Běh promlčecí doby

Na základě ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich začíná promlčecí doba běžet následujícího dne po ukončení jednání páčání přestupku. Každý přestupek je vázán vlastní promlčecí dobou. Pokud tedy právnická osoba spáchá více přestupků, pro každý z těchto přestupků běží promlčecí doba zvlášť – nezávisle. Zákon dále stanovuje počátky běhu promlčecí doby pro speciální typy přestupků, jako jsou trvajícím přestupek, pokračující a hromadný přestupek a přestupek se znakem účinku.

Trvajícím přestupek

V tomto institutu běh promlčecí doby počíná následujícího dne po té, kdy je odstraněn protiprávní stav trvajícím přestupku. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 30)

Pokračující přestupek

Zde záleží na tom, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku pokračujícího přestupku. Promlčecí doba tedy začíná běžet od následujícího dne po tomto dílčím útoku.

Hromadný přestupek

Zde záleží na tom, kdy došlo k poslednímu útoku pokračujícího přestupku. Promlčecí doba tedy začíná běžet od následujícího dne po tomto útoku. (Kučerová, 2017, s. 184)

Přestupek, který má znak účinku⁴

U tohoto problému je kladen důraz na počátek účinku. Promlčecí doba běží od následujícího dne po vzniku účinku tohoto přestupku.

Jako konec, respektive uplynutí promlčecí doby, se považuje poslední den stanovené promlčecí doby. Poslední den promlčecí doby určíme tak, že ke dni, který označujeme jako počátek promlčecí doby, připočteme ze zákona plynoucí promlčecí dobu. Promlčecí doba tedy končí tímto posledním dnem a to ve 24:00 hodin. Příkladem může být přestupek spáchaný 5. 12. 2018, u něhož horní sazba pokuty nepřesáhne stanovených sto tisíc korun. Mluvíme tedy o jednoleté promlčecí době, která počíná 5. 12. 2018 a končí 5. 12. 2019 ve 24:00 hodin, pokud ovšem nedojde k jejímu přerušení nebo stavení. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 31)

2.10.3 Stavení promlčecí doby

V případě institutu stavení promlčecí doby je zákonem stanoveno, že po určitou dobu, po kterou ke stavení promlčecí doby dojde, institut promlčecí doby neběží. Tato doba, po kterou je promlčecí doba stavena, nelze do promlčecí doby započít. Po skončení stavení promlčecí doby její běh pokračuje dál. Promlčecí doba může být stavena na základě následujících zákonem stanovených případů:

- pokud je za tento stejný skutek vedeno trestní jednání,
- pokud obviněnému hrozilo uložení trestu v trestním řízení za jiný protiprávní čin a správní trest, který by byl uložen ve správním řízení, je ve srovnání s trestem, kterého by bylo uloženo v trestním řízení, zanedbatelný,
- pokud je o tomto protiprávním jednání vedeno správní soudní řízení,
- pokud bylo od správního trestu podmíněně upuštěno. (Kučerová, 2017, s. 187)

⁴ Jako účinek přestupku lze označit hmotný předmět útoku jako fakultativní znak skutkové podstaty přestupku. Pachatel tedy v tomto případě bezprostředně útočí na konkrétní věc. (Kučerová, 2017, s. 184)

2.10.4 Přerušeni promlčecí doby

Tento institut přerušeni promlčecí doby ve své podstatě znamená, že po ukončení přerušeni určité promlčecí doby se její běh neobnovuje tak, jak je tomu u stavení promlčecí doby, ale její běh začíná znova od počátku. Časový interval, po který promlčecí doba běžela před jejím přerušeni, nelze do nové promlčecí doby, která počíná běžet po ukončení přerušeni, započítat. Tento institut je v zákoně ustanoven z důvodu poskytnutí dostačujícího časového intervalu k projednání přestupku správním orgánem a vydání rozhodnutí. Zejména pro situace, ve kterých může nastat případ, kdy je protiprávní čin, který nese skutkovou podstatu přestupku objeven vzhledem k promlčecí době relativně pozdě, nebo by mohl obviněný z přestupku celé správní řízení záměrně protahovat, aby došlo k jeho promlčení a to zejména u roční promlčecí doby. (Prášková, 2017, s. 189)

Promlčecí doba může být přerušena ze zákonem stanovených důvodů, a to: (Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 32, odst. 2)

- a) *oznámením o zahájení řízení o přestupku,*
- b) *vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným,*
- c) *vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání.*⁵

V případech, ve kterých došlo k přerušeni promlčecí doby, je zákonem stanoven limit této promlčecí doby, aby nedocházelo k příliš velkému protahování promlčecí doby u vícenásobného přerušování promlčecí doby. Pokud se jedná o jednoletou promlčecí dobu, musí na základě ustanovení zákona odpovědnost za spáchaný přestupek zaniknout nejvýše v časovém horizontu tří let od spáchaní přestupku. U druhé varianty, tedy tříleté promlčecí doby, pak musí odpovědnost za spáchaný přestupek zaniknout do pěti let. (Prášková, 2017, s. 189)

Tato tříletá a pětiletá doba zániku odpovědnosti za přestupek se ovšem může ještě prodloužit o časový interval, ve kterém došlo ke stavení promlčecí doby dle § 32 odstavce 1. Když dojde v průběhu řízení o přestupku k přerušeni řízení, promlčecí doba bude běžet dál, popřípadě může během období přerušeni řízení o přestupku dojít i k jejímu uplynutí. Zde musíme klást důraz na rozdílnost pojmů přerušeni řízení

⁵ Dohodou o narovnání se rozumí dohoda mezi pachatelem přestupku, tedy obviněnou osobou a poškozenou osobou. Tato dohoda musí splňovat zákonem stanovené podmínky. Dohodu schvaluje správní orgán za podmínek, které jsou ustanoveny v zákoně. (Kučerová, 2017, s. 191)

a přerušení promlčecí doby. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 32)

2.10.5 Ekonomické aspekty promlčecí doby

Jedním z hlavních důvodů zániku odpovědnosti za přestupek prostřednictvím institutu promlčecí doby je postupný zánik škodlivosti protiprávního činu na veřejnou společnost. Dalším problémem jsou procesní důvody, neboť po uplynutí určité doby je velice obtížné a nákladné dokazovat pachateli jeho protiprávní jednání vedoucí k přestupku. (Kučerová, 2017, s. 174)

2.11 Zánik právnické osoby

Za zánik právnické osoby lze považovat pouze její výmaz z veřejného rejstříku⁶. Výmaz právnické osoby nelze v žádném případě zaměňovat s pojmem zrušení právnické osoby. Z toho tedy plyne, že zánik společnosti jako takový je až druhou fází procesu ukončení existence právnické osoby. V první fázi nastává zrušení právnické osoby a to na základě (Kučerová, 2017, s. 176):

- vlastního právního jednání (V případě zrušení právnické osoby na základě vlastního právního jednání o tom musí rozhodnout příslušný orgán právnické osoby, který má takovou pravomoc.),
- rozhodnutí veřejné moci,
- uplynutím doby, pro kterou byla založena,
- dosažení účelu, pro který byla založena,
- jiného důvodu stanoveného zákonem. (zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, § 168)

Zrušení právnické osoby můžeme diverzifikovat na zrušení právnické osoby s likvidací⁷ a zrušení právnické osoby bez likvidace. Obecně lze říci, že právnická osoba zanikající s likvidací, nemá právního nástupce a lze tedy připustit institut zániku odpovědnosti za přestupek. Je zde ovšem pár případů, ve kterých se likvidace neprovádí a to například

⁶ Za veřejný rejstřík lze na základě zákona o veřejných rejstřících číslo 304/2013 Sb. považovat spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík, rejstřík obecně prospěšných společností. V případě speciálních právnických osob se ještě může jednat o rejstřík výzkumných institucí vedený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, rejstřík honebních společenstev vedený zpravidla obecními úřady s rozšířenou působností, rejstřík školských právnických osob, rejstřík církví a náboženských společností a rejstřík stran a hnutí vedený Ministerstvem vnitra. (Kučerová, 2017, s. 176)

⁷ Likvidací se rozumí vypořádání majetkových poměrů právnických osob.

v souvislosti s insolvenčním řízením. Právnícká osoba může bez likvidace zaniknout pouze tehdy, pokud má právního nástupce, dochází k její přeměně⁸, nebo na základě jiného způsobu ustanoveného zákonem a nahrazující účel likvidace. V případě zrušení právnické osoby jiným způsobem, který nahrazuje účel likvidace, se může jednat o případ zrušení právnické osoby na základě jejího úpadku a to rozhodnutím soudu. V případě úpadku je namísto likvidace přistoupeno ke konkurzu na základě insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb. (Kučerová, 2017, s. 173)

Dle § 172 Nového občanského zákoníku soud ruší právnickou osobu a nařizuje její likvidaci v případech kdy: (zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník § 172)

- a) *vyvíjí nezákonnou činnost v takové míře, že to závažným způsobem narušuje veřejný pořádek,*
- b) *již nadále nesplňuje předpoklady vyžadované pro vznik právnické osoby zákonem,*
- c) *nemá déle než dva roky statutární orgán schopný usnášet se,*
- d) *tak stanoví zákon.*

Právnickou osobu může také zrušit správní orgán, a to svým správním rozhodnutím. Výmazem z obchodního rejstříku ztrácí právnická osoba způsobilost k právům a povinnostem, ztrácí tedy svou právní osobnost. Pokud se jedná o právnickou osobu, která není zapsaná ve veřejném rejstříku, protože tomuto zápisu nepodléhá, zaniká ukončením likvidace. Mezi právnické osoby, které se do veřejných rejstříků nezapisují, řadíme právnické osoby zřízené zákonem a to například státní fondy, vysoké školy, profesní komory a další organizace ustanovené zákonem. (Kučerová, 2017, s. 177)

2.12 Vyhlášení amnestie

Amnestii uděluje prezident republiky dle přestupkového zákona § 104. Podle Ústavy České republiky článku 63 odstavce 1 písmena k) musí být rozhodnutí prezidenta republiky o udělení amnestie kontrastováno premiérem. (Prášková, 2017, s. 195)

⁸ Přeměnou právnické osoby se rozumí její fúze, rozdělení či změna právní formy podnikání. (Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, §174) Popřípadě ještě převod jmění na společníka nebo přeshraniční přemístění sídla. V případě změny právní formy a přeshraničního přemístění sídla se o právní nástupnictví nejedná. (Kučerová, 2017, s. 178) Přeměny právnických osob upravuje občanský zákoník popřípadě zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 29)

3 Charakteristika vybraných přestupků právnických osob

Charakteristikou vybraných přestupků se rozumí přestupky, které upravuje zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Jedná se o přestupky úseků veřejné správy. Přestupky, které se mohou na těchto úsecích veřejné správy vyskytnout, jsou v tomto zákoně o některých přestupcích taxativně vyjmenovány. Jde zejména o:

„přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy, přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy, přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky křivého vysvětlení, přestupky proti občanskému soužití, přestupky proti majetku, přestupky na úseku podnikání, přestupky za porušování práv a povinností k obchodní firmě a přestupky na úseku zdravotnictví.“

Tyto přestupky, respektive rozhodnutí správního orgánu, se zadává do přestupkové evidence, která je součástí rejstříku trestů, pokud zákon nestanoví jinak. (Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích)

3.1 Opakované spáchání přestupku dle zákona č. 251/2016 Sb.

Opakovaným spácháním přestupku se rozumí, pokud právnická osoba, která již byla ze spáchání přestupku obviněna, a bylo vzneseno správním orgánem rozhodnutí o přestupku, které nabylo právní moci, se téhož přestupku dopustí znova. Tento institut lze využít pouze v časovém horizontu do dvanácti měsíců ode dne, kdy nabylo první rozhodnutí o přestupku právní moci a pokud zákon nestanoví jinak. (Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích)

4 Přehled správních trestů právnických osob

Správní tresty, dříve jen sankce za přestupky, jsou taxativně vyjmenovány v přestupkovém zákoně. Jsou to ve své podstatě donucovací prostředky, které tvoří určitou stupňovitou soustavu. Příslušné sankce za přestupky, druhy těchto sankcí a jejich výměra jsou specifikovány u každé skutkové podstaty přestupku. Uložení sankce není nutné v případě, kdy je správní řízení pro obviněného dostačující k tomu, aby byla provedena jeho náprava. Skutkové podstaty přestupků nejsou obsaženy pouze v přestupkovém zákoně, ale i dalších zvláštních zákonech i s patřičnými sankcemi. (Janků a kolektiv, 2016, s. 102)

Mezi správní tresty řadíme podle přestupkového zákona

„napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci, propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění o rozhodnutí přestupku.“

(Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich, 2016, § 45, 46, 47, 48, 49, 50)

4.1 Napomenutí

Prvním správním trestem s nejmírnějším stupněm je napomenutí. Účinkem napomenutí je morální nátlak na pachatele přestupku. Pachatel by si měl na základě této sankce uvědomit společenskou škodlivost a protiprávnost jeho jednání. Napomenutí má výchovný a morální efekt. Je využíváno v případech, kde není nutné přistoupit k trestu přísnějšímu.

Napomenutí by mělo vést k tomu, aby se pachatel daného přestupku nedopouštěl opakovaně. Pokud se pachatel tohoto přestupků dopustí znovu, je nutné přikročit k přísnějšímu správnímu trestu. Správní orgán je povinen v případě napomenutí informovat pachatele o případném přísnějším správním trestu, který by mohl být uložen. Napomenutí se uskutečňuje neveřejně. Napomenutí je v problematice přestupků právnických osob zavedeno nově na základě nové právní úpravy z roku 2016. Napomenutím může správní orgán řešit jakýkoli přestupek, pokud zákon výslovně nestanoví jinak. Napomenutí nelze uložit společně s pokutou. (Prášková, 2017, s. 204)

4.2 Pokuta

Správní trest ve formě pokuty je jedním z nejvíce využívaných sankcí. Pokutu lze na základě ustanovení přestupkového zákona uložit za kterýkoli přestupek. Pokutou se rozumí finanční částka, kterou musí pachatel uhradit. Horní hranice pokuty činí dle přestupkového zákona jeden tisíc korun českých, pokud speciální zákon nestanoví jinak. Tato horní hranice jednoho tisíce korun je uvedena spíše pro případ, kdyby nastala skutečnost, že by meze pokuty speciální zákon nestanovil, například z důvodu opomenutí či chyby zákonodárců.

Podle zásady *nulla poena sine lege* musí být ustanovením zákona stanoven typ trestu, ale i jeho sazba, jinak správní orgán nemůže vzít pokutu v úvahu. Zákonem může být určena jak horní sazba pokuty, tak i sazba dolní. Sazba pokuty se stanovuje dle zákona fixně, popřípadě i pohyblivě, pokud tak stanoví speciální zákon. Pohyblivé stanovení pokuty se stanovuje příkladně jako procentuální podíl čistých aktiv podle speciálního zákona, kterým může být například zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. I v případě stanovení sazby pokuty pohyblivě bývá doplněn o sazbu, do které může být pokuta uložena. V některých případech jsou pro právnické osoby stanoveny za tentýž přestupek vyšší sazby pokuty. (Prášková, 2017, s. 204)

Pokutu je nutno na základě ustanovení přestupkového zákona uhradit do třiceti dnů ode dne nabytí rozhodnutí správního orgánu o přestupku právní moci. Tento časový interval uhrazení pokuty může být změněn správním orgánem nebo ustanovením speciálního zákona. Když je v zákoně ustanovena dolní hranice pokuty, i tato hranice může být na základě institutu mimořádného snížení výměry pokuty snížena. U pokuty je také možné užít institutu upuštění od uložení správního trestu, není-li to speciálním zákonem vyloučeno. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, str. 32)

4.3 Zákaz činnosti

Zákaz činnosti se zpravidla ukládá za přestupek na základě speciálních zákonů, a pokud to speciální zákon výslovně dovoluje. Zakázat lze pouze činnost, která je vykonávána na základě určitého potřebného oprávnění. Jedním z hlavních důvodů je zamezit, aby pachatel dále vyvíjel protiprávní činnost. Tento institut může způsobit pachateli přestupku i majetkovou újmu, neboť pachatel na základě zákazu činnosti nemůže v určitém časovém intervalu tuto činnost vykonávat. Uložením zákazu činnosti dochází

k velkému zásahu do práv právnických osob. Zákaz činnosti lze uložit maximálně na tři roky, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Zákaz činnosti nabývá právní moc ode dne rozhodnutí správního orgánu o jeho udělení. Pokud správní orgán učinil před rozhodnutím o zákazu činnosti takové opatření, které již zamezovalo, aby pachatel tuto určitou činnost vykonával, musí správní orgán tento časový interval mezi jeho opatřením a rozhodnutím započítat do doby zákazu činnosti, a to z úřední povinnosti.

Pachatel má právo v průběhu po uplynutí poloviny časového intervalu zákazu činnosti podat žádost o upuštění od správního trestu, respektive jeho zbytku. Vyhovění takovéto žádosti je v kompetenci správního orgánu. Pachatel v tomto případě musí prokázat, že došlo k jeho nápravě. Pokud byla spolu se zákazem činnosti udělena i pokuta, musí pachatel prokázat, že pokutu uhradil. Tento institut zákazu činnosti nelze ukládat příkazem na místě. (Kučerová, 2017, s. 256)

4.4 Propadnutí věci

Hlavním cílem institutu propadnutí věci⁹ je zamezit pachateli zabráním určité věci, která slouží k páchání protiprávního jednání, aby nadále toto protiprávní jednání konal. Jedná se o správní trest majetkového charakteru. Propadnutí věci může podléhat i věc, kterou pachatel nabyt v rámci jeho protiprávní činnosti a je mu tedy odejmuta, aby bylo zamezeno pachatelova prospěchu z přestupku.

Po rozhodnutí správního orgánu o propadnutí věci a po nabytí tohoto rozhodnutí právní moci, se vlastníkem propadnuté věci stává stát a dále je nutné s touto věcí zacházet dle ustanovení zákona č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky. V nové úpravě přestupkového zákona není upraveno, jak má správní orgán postupovat v procesu vydání a zabránění věci. Správní orgán se tedy řídí správním řádem, který upravuje procesní část zabránění věci. (Prášková, 2017, s. 222)

⁹ Věc chápeme jako něco, co je diferencovatelné od osoby a slouží potřebám společnosti – lidí. (zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, § 489)

4.5 Propadnutí náhrady hodnoty

Zde v tomto institutu propadnutí náhrady hodnoty je hlavním cílem zabrat pachateli přestupku zisk, v tomto případě náhradu hodnoty, kterou nabyl na základě spáchaného přestupku. Tento správní trest se ukládá v případech, ve kterých věc získaná pachatelem na základě jeho protiprávního, jednání již neexistuje ve smyslu, že byla příkladně zničena, poškozena, zužitkována, zcizena či zatajena. Hodnota věci, která je zabrána institutem propadnutí náhrady hodnoty, nesmí převýšit hodnotu věci, která by v normálním případě byla propadnuta. (Prášková, 2017, s. 225)

4.6 Zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku je novým institutem vzhledem k nové právní úpravě přestupkové problematiky z roku 2016. Ukládá se pouze v případech stanovených zákonem, a to pouze právníckým, popřípadě fyzickým podnikajícím osobám.

Zveřejněním rozhodnutí o přestupku se rozumí zveřejnění výrokové části rozhodnutí správního orgánu na jeho úřední desce a dále se zveřejní prostřednictvím nějakého média, jako například na internetu či v televizi. Zveřejnění prostřednictvím media jde na pachatelův náklad.

Rozhodnutí musí být zveřejněno na základě lhůty, kterou určuje samotný správní orgán. Tato lhůta nesmí trvat méně než dva měsíce a překročit dobu šesti měsíců. Zveřejnění na úřední desce musí trvat alespoň 15 dnů a nesmí přesáhnout dva měsíce. (Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2018, s. 35)

5 Přestupky právnických osob v komparaci se zákonem o účetnictví

Přestupky právnických osob nejsou, jak už bylo výše zmíněno, v přestupkovém zákoně taxativně vyjmenovány. Přestupky a jejich skutkové podstaty jsou obsaženy v mnoha dalších právních normách. Jednou z nich je zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví. V tomto zákoně o účetnictví, konkrétně v paragrafu 37 jsou přestupky související s účetnictvím taxativně vyjmenovány a jsou zde dále obsaženy správní tresty, které za tyto přestupky hrozí.

5.1 Vedení účetnictví

Přestupku se právnická osoba, respektive její účetní jednotka dopustí v případě, že nevede účetnictví na základě § 4 zákona o účetnictví nebo nevede účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví na základě § 7 a § 8 tohoto zákona.

5.2 Účetní závěrka

Účetní jednotka musí na základě zákona o účetnictví sestavovat účetní závěrku v souladu s § 6. Účetní závěrka je sestavována podle § 19 k rozvahovému dni, zpravidla k poslednímu dni účetního období, popřípadě účetní jednotky sestavují mimořádnou účetní závěrku v průběhu účetního období. Účetní jednotka se tedy dále dopouští přestupku, pokud tuto účetní závěrku nesestaví a i v případě, že účetní závěrku sestavila, ale neobsahuje zákonem předepsané části podle § 19. Účetní závěrka některých účetních jednotek podléhá v souladu s § 20 ověření auditorem¹⁰. Pokud tedy účetní jednotka tuto povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nesplní, opět se dopouští přestupku proti zákonu o účetnictví.

5.3 Výroční zpráva

Účetní jednotky, které jsou povinny sestavovat výroční zprávu, se dopustí přestupku, pokud výroční zprávu nesestaví. Některé účetní jednotky na základě § 21 odstavce 7 musí mít výroční zprávu ověřenou auditorem, dopustí se tedy přestupku v případě, že tuto výroční zprávu nebudou mít auditorem ověřenou.

¹⁰ Účetní jednotka musí mít účetní závěrku a popřípadě výroční zprávu ověřenou auditorem pokud se jedná o velkou účetní jednotku, střední účetní jednotku a malou účetní jednotku, která překročí jednu z následujících podmínek: součet aktiv bude větší než 40 mil. Kč, čistý roční obrat přesáhne 80 mil. Kč a přepočtený průměrný počet zaměstnanců za účetní období přesáhne 50.

5.4 Úschova účetních záznamů

Účetní záznamy musí v souladu s § 31 účetní jednotky uschovávat zákonem stanovenou dobu. Po dobu deseti let od konce daného účetního období se uschovává účetní závěrka a výroční zpráva. Další doklady související s vedením účetnictví jako například účetní knihy se uschovávají po dobu pěti let od konce účetního období. Účetní jednotka se tedy dopustí přestupku, pokud tyto účetní záznamy v souladu s tímto ustanovením neuschovává.

5.5 Centrální systém účetních informací státu

Některé vybrané účetní jednotky mají povinnost předat účetní záznamy do centrálního systému účetních informací státu. Tyto jednotky, které jsou povinny informace z účetnictví do tohoto systému předávat, se dopouštějí přestupku, pokud nezajistí podmínky pro předání účetních informací nebo tyto informace do systému nepředají.

5.6 Správní tresty za přestupky v zákoně o účetnictví

Pokuty, které lze uložit za přestupky související s účetnictvím jsou v zákoně o účetnictví pevně stanoveny.

Tabulka 1: Pokuty za přestupky v účetnictví (vlastní zdroj autora)

Až 6 % hodnoty aktiv	Až 3 % z hodnoty aktiv
Nevedení účetnictví	Vede účetnictví v rozporu se zákonem
Nesestavení účetní závěrky	Účetní závěrka neobsahuje všechny části
Nesestavení účetní závěrky k určitému dni	Účetní závěrka není ověřena auditorem
Nevyhotovení výroční zprávy	Výroční zpráva není ověřena auditorem
	Neuschování účetních záznamů
	Nezveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy

Pokuta za přestupek nepředání informací do centrálního účetního informačního systému státu je stanovena na 5000 Kč.

5.7 Projednávání přestupků souvisejících s účetnictvím

Projednávání přestupků, které jsou taxativně vyjmenovány v zákoně o účetnictví, je v kompetenci příslušného finančního úřadu, jakožto správního orgánu, pokud zákon nestanoví jinak. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2018)

6 Metodický postup

Pracovní hypotézy pro praktickou část:

- H1. Většina právnických osob se nejvíce dopouští přestupku nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin.
- H2. Nejčastější sankcí za přestupky právnických osob je pokuta.
- H3. Správní tresty za přestupky jsou dostatečně účinné, tzn., že zamezují stejné právnické osobě k opakovanému protiprávnímu jednání.
- H4. Nejvíce se přestupků z řad právnických osob dopouštějí společnosti s ručením omezeným.
- H5. Přestupků právnických osob se dopouštějí nejvíce frekventovaně mikro účetní jednotky.

Metodický postup vypracování kvalifikační práce:

1. Studium souvisejících právních předpisů a příslušné literatury.
2. Analýza přestupků právnických osob a vypracování teoretické části.
3. Sestavení hypotéz pro praktickou část.
4. Příprava podkladů pro praktickou část.
5. Sběr informací prostřednictvím dotazníku a řízeného rozhovoru.
6. Zhodnocení a analýza šetření.
7. Závěr a vlastní názor.

7 Praktická část

Sběr dat

V praktické části této bakalářské práce je použito jak kvantitativního výzkumného šetření, získávání dat formou dotazníků, tak i kvalitativního výzkumného šetření. Sběr dat proběhl pomocí řízeného rozhovoru. Řízený rozhovor v tomto případě slouží k hlubšímu vniknutí do dané problematiky a k upřesnění analyzovaných dotazníků.

Kvantitativní výzkumné šetření

V bakalářské práci je užito kvantitativního výzkumného šetření, kde sběr dat proběhl formou elektronických i tištěných dotazníků. Osloveni jsou pracovníci institucí, kteří se touto problematikou zabírají. Celkem bylo odpovězeno na 46 dotazníků. Každý dotazník obsahuje 15 otázek zaměřených na problematiku přestupků právnických osob.

Kvalitativní výzkumné šetření

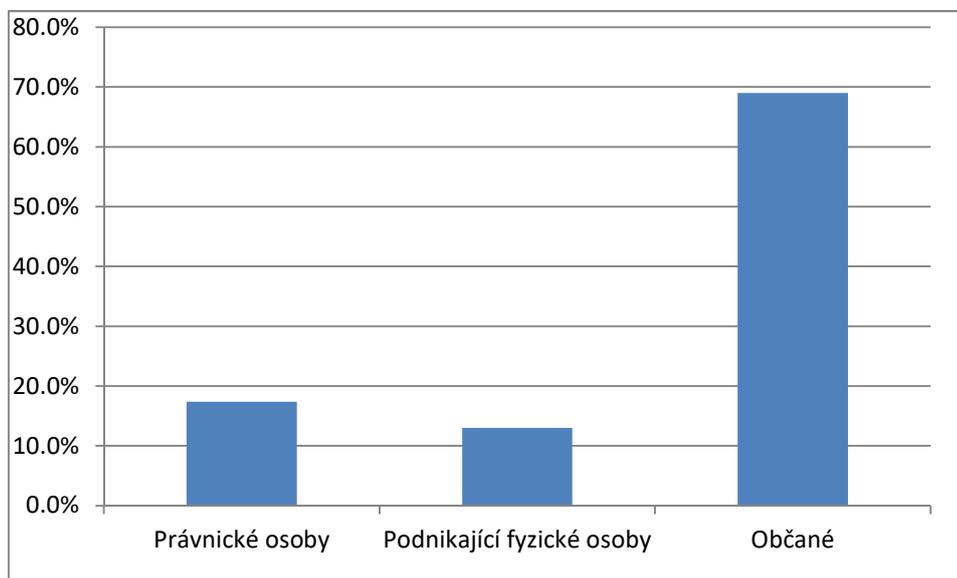
Součástí této bakalářské práce je také strukturovaný řízený rozhovor. V tomto řízeném rozhovoru je odpovídáno na více rozvinuté otázky z dotazníku a rozhovor je ještě rozšířen i o další podstatné otázky související s touto problematikou. V tomto řízeném rozhovoru je celkem 17 otázek. Otázky zodpověděl pracovník státního zastupitelství, který se touto problematikou přestupků právnických osob zabývá.

Analýza a zpracování dat

Analýza a zpracování dat proběhla pomocí programu Microsoft Excel. V tomto programu byly vytvořeny vhodné tabulky a grafy na základě předchozího dotazníkového šetření. V tabulkách jsou uvedeny jednotlivé možnosti odpovědí každé otázky a absolutní a relativní četnosti těchto odpovědí. Grafy jsou zpracovány na základě relativních četností jednotlivých odpovědí. Data získaná z řízeného rozhovoru byla během něj zaznamenávána do předem připraveného formuláře a následně zpracována do bakalářské práce.

7.1 Dotazníkové šetření

Otázka č. 1: Dopouštějí se více přestupků právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo ostatní občané osoby?

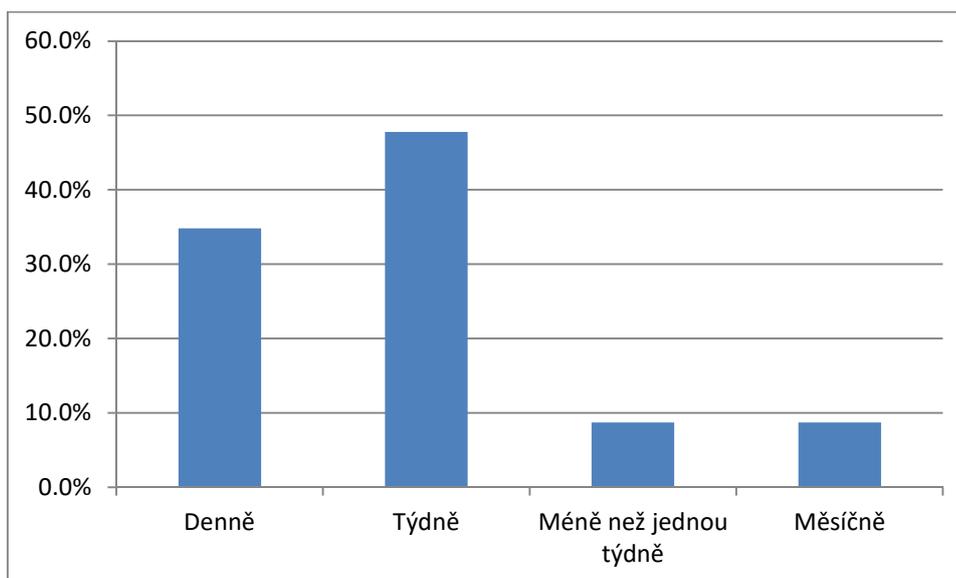
Graf 1: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 2: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Právnické osoby	8	17.39 %
Podnikající fyzické osoby	6	13.04 %
Občané	32	69.57 %
Celkem	46	100.00 %

První otázka byla pojata obecně, které osoby se dopouštějí přestupků nejčastěji. 69,57 % respondentů odpovědělo, že se přestupků nejvíce dopouštějí ostatní občané, to znamená fyzické osoby. Na druhém místě jsou, co se týče početnosti páchaných přestupků, právnické osoby podílem 17,39 %. Podle tohoto dotazníkové šetření se nejméně přestupků dopouštějí podnikající fyzické osoby s podílem 13,04 %.

Otázka č. 2: Jak často se zaobíráte problematikou přestupků právnických osob?

Graf 2: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 3: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora)

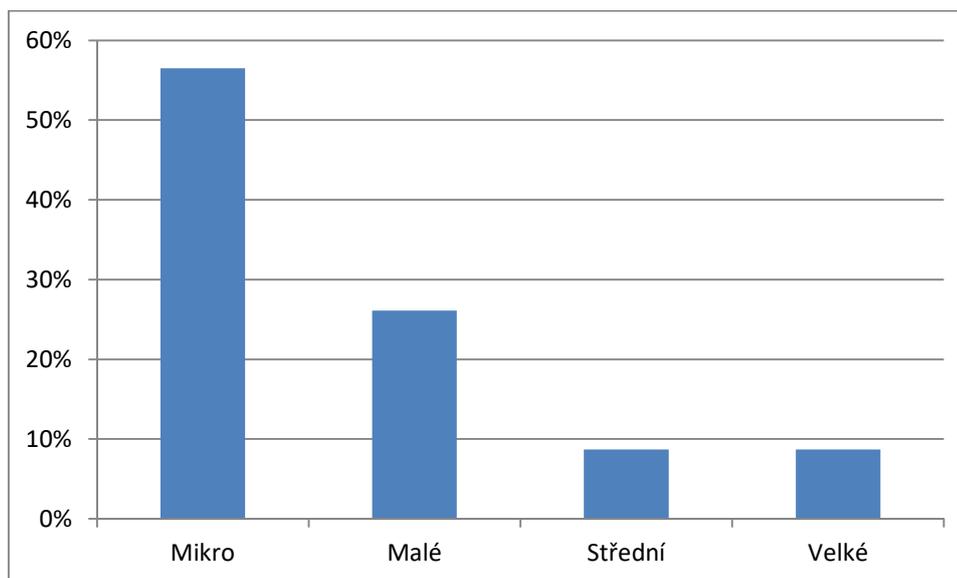
Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Denně	16	34,78 %
Týdně	22	47,83 %
Méně než jednou týdně	4	8,70 %
Měsíčně	4	8,70 %
Celkem	46	100,00 %

Nejvíce z respondentů se problematikou přestupků právnických osob zaobírá týdně, toto uvedlo 47,83 % odpovídajících. 34,78 % respondentů se touto problematikou zabývá denně. Dva z respondentů se přestupky právnických osob střetne v měsíčním časovém horizontu a další dva respondenti méně než jednou měsíčně a to v obou případech s procentuálním podílem 8,7.

Otázka č. 3: Jakých přestupků se právnické osoby dopouštějí nejčastěji?

Podle nasbíraných odpovědí se nejvíce dopouštějí právnické osoby dopravních přestupků. Mezi další nejčtenější přestupky, patří přestupky na úseku podnikání, přestupky proti majetku, přestupky proti životnímu prostředí a porušování průmyslových práv. Mnoho respondentů také uvedlo jako velmi početný přestupek maření daňové správy a přestupky související s placením a krácením daně. Podle daňového řádu se ovšem v této problematice daní o přestupky v pravém slova smyslu nejedná a jsou charakterizovány jako daňové delikty.

Otázka č. 4: Jak velké právnické osoby dle zákona o účetnictví se přestupků dopouštějí nejvíce?

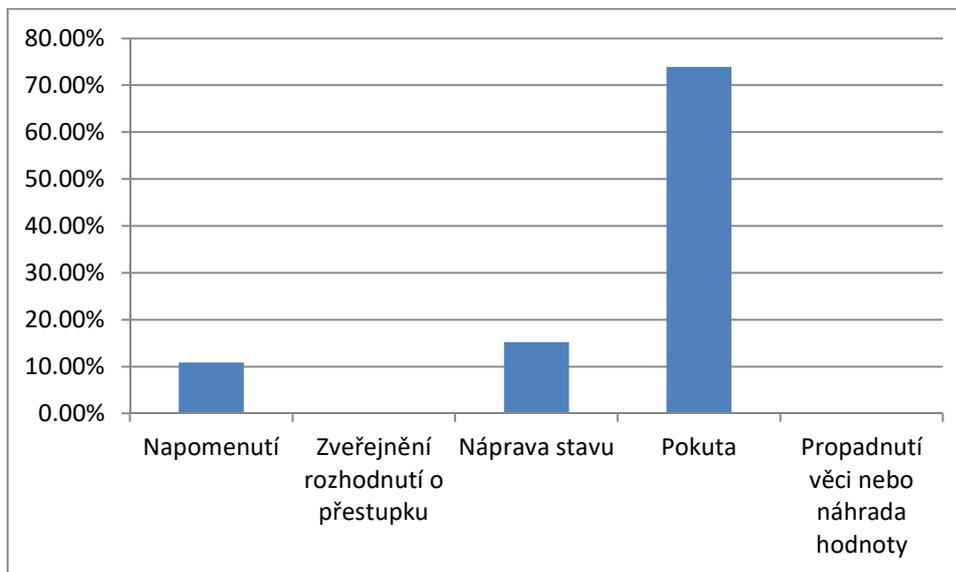
Graf 3: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 4: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Mikro	26	56.52 %
Malé	12	26.09 %
Střední	4	8.70 %
Velké	4	8.70 %
Celkem	46	100.00 %

Dle respondentů se přestupků právnických osob nejvíce dopouštějí mikro účetní jednotky, dle charakteristiky zákona o účetnictví a to podílem 56,52 %. Dále pak malé účetní jednotky s podílem 26,09 % a poté střední a velké účetní jednotky v obou případech se stejným podílem 8,7 %.

Otázka č. 5: Jaké správní tresty jsou nejpočetněji ukládány za přestupky právnických osob?

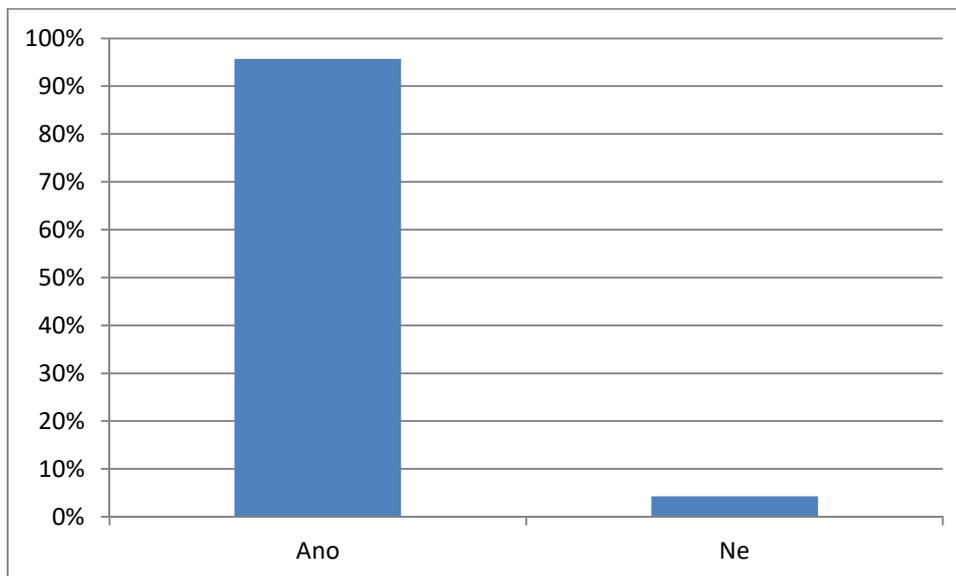
Graf 4: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 5: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Napomenutí	5	10.87 %
Zveřejnění rozhodnutí o přestupku	0	0.00 %
Náprava stavu	7	15.22 %
Pokuta	34	73.91 %
Propadnutí věci nebo náhrada hodnoty	0	0.00 %
Celkem	46	100.00 %

Podle průzkumu je nejpočetněji ukládanou sankcí za přestupky právnických osob pokuta a to s převládajícím podílem 73,91 %. Velmi častým jevem je také požadavek nápravy stavu. Náprava stavu není ve své podstatě přestupkovým zákonem jako správní trest stanovena, ale většina správních orgánů nejdříve zašle výzvu s podnětem nápravy a až po té, pokud k nápravě nedojde, se správní orgán uchýlí ve většině případů k pokutě. Typickým příkladem tohoto jevu by mohl být přestupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin, který je za přestupek považován až s účinností nového přestupkového zákona.

Otázka č. 6: Souvisejí některé přestupky právnických osob s činností účetních jednotek právnických osob?

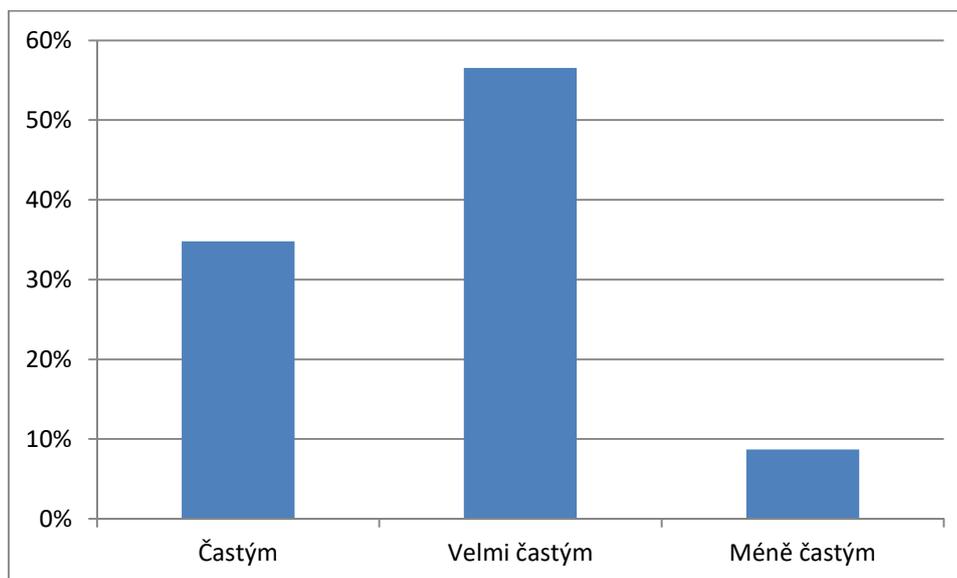
Graf 5: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 6: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	42	91.30 %
Ne	2	4.35 %
Celkem	46	100.00 %

Nadpoloviční většina respondentů odpověděla na tuto otázku, zda souvisejí některé přestupky právnických osob s činností jejich účetních jednotek kladně, a to s podílem 91,30 %. Podíl respondentů, kteří odpověděli, že přestupky právnických osob v některých případech s činností účetních jednotek nesouvisejí, je pouze 4,35 %.

Otázka č. 7: Jak častým přestupkem právnických osob je nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?

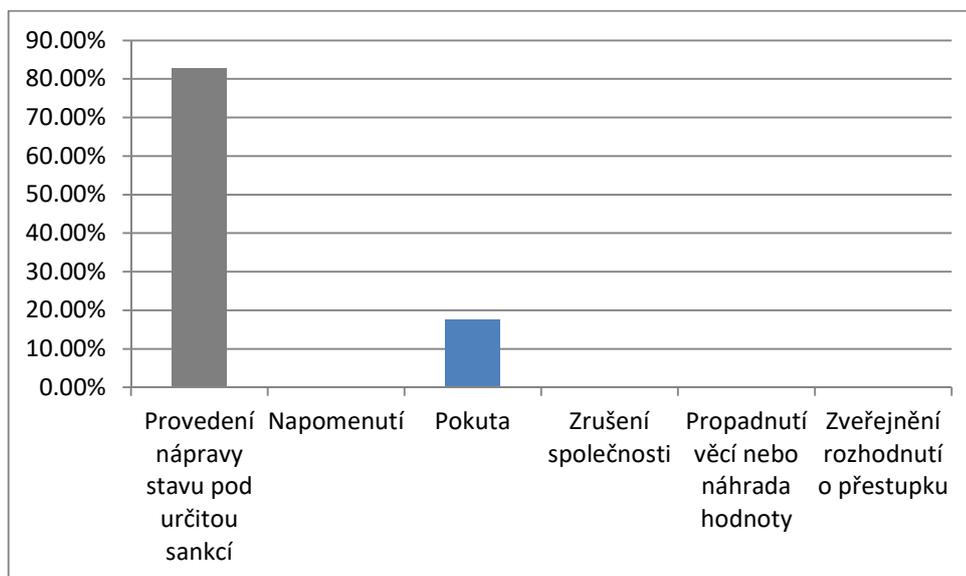
Graf 6: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 7: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Častým	16	34,78 %
Velmi častým	26	56,52 %
Méně častým	4	8,70 %
Celkem	46	100,00 %

V 56,52 % odpověděli respondenti, že je přestupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin velmi častým jevem. Dále pak s podílem 34,78 %, že je tento přestupek častým a s podílem 8,7 % respondentů odpovědělo, že se jedná o méně častý přestupek. Právnické osoby se v některých případech dopouštějí přestupků nezveřejnění výkazů do veřejné sbírky listin záměrně a počítají předem se zaplacením pokuty a to z obchodních či konkurenčních důvodů. Nezveřejnění účetní závěrky ve veřejné sbírce listin může mít také negativní dopady na potencionální obchodní partnery a věřitele.

Otázka č. 8: Jaký je nejčastěji ukládaný správní trest za přešupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?

Graf 7: Otázka č. 8 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 8: Otázka č. 8 (vlastní zdroj autora)

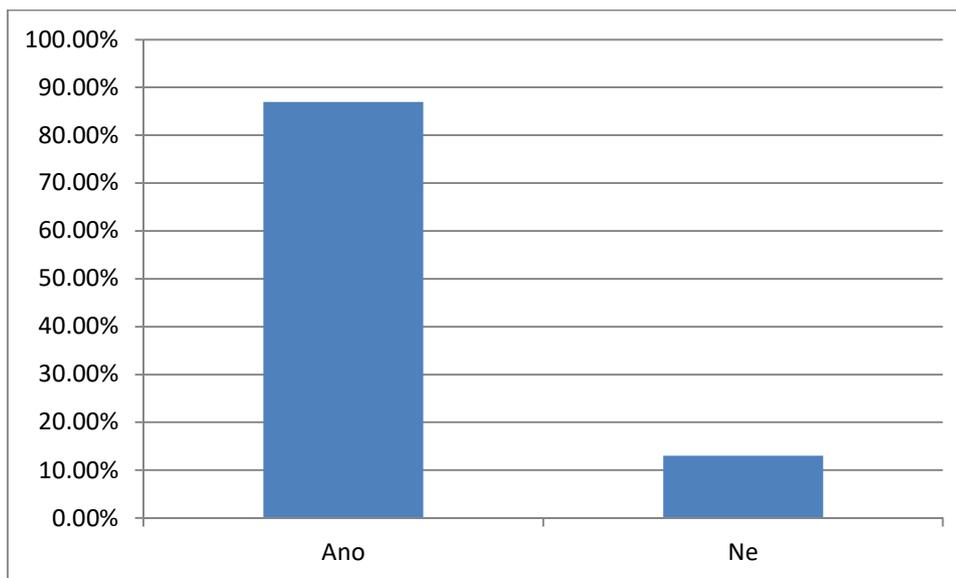
Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Provedení nápravy stavu pod určitou sankcí	38	82.61 %
Napomenutí	0	0.00 %
Pokuta	8	17.39 %
Zrušení společnosti	0	0.00 %
Propadnutí věcí nebo náhrada hodnoty	0	0.00 %
Zveřejnění rozhodnutí o přešupku	0	0.00 %
Celkem	46	100.00 %

Nejčastějším jevem při protiprávním jednání nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin je požadavek nápravy stavu, popřípadě ještě spojen se sankcí s nejčastější formou pokuty a to s podílem 82,61 %. Respondenti uvedli tuto odpověď mimo stanovené možnosti. Požadavek provedení nápravy stavu není sám o sobě dle přešupkového zákona správním trestem, ale jak je patrné z grafů, je to jedna z nejčastějších situací, které v této problematice nastávají. V případě že dojde po výzvě na dodání patřičných výkazů jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty a jiné dokumenty, které jsou účetní jednotky na základě zákona o účetnictví povinné zveřejňovat k nápravě, ve většině případů se již k další sankci nepřistupuje. V případě že k nápravě ze strany právnické osoby nedojde, přichází na řadu pokuta, a to v 17,38 % případů.

Otázka č. 9: Vyjmenujte další nejčastější přestupky související s činností účetních jednotek?

Na základě výzkumu patří mezi nejčastější přestupky související s činností účetních jednotek záměrné maření daňové správy, nepodání daňového přiznání, neodvedení daně, přestupky proti pořádku ve státní správě, vedení špatné formy účetnictví.

Otázka č. 10: Dopouštějí se stejné právnické osoby přestupků opakovaně?

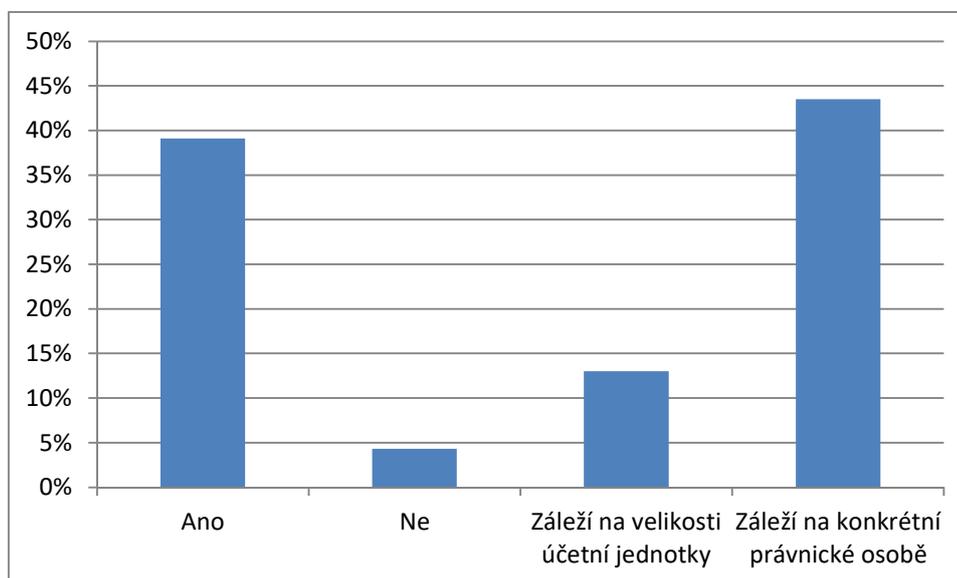
Graf 8: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 9: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	40	86.96 %
Ne	6	13.04 %
Celkem	46	100.00 %

V 86, 96 % respondenti uvádějí, že se určité právnické osoby přestupků dopouštějí opakovaně. Právnické osoby se tedy dle tohoto výzkumu opakovaně přestupků nedopouští jen v 13,04 %. Zde v této problematice nejvíce záleží na daných právnických osobách a jejich snaze dodržovat právní normy popřípadě na morálních hodnotách fyzických osob, jejich jednání je právnickým osobám přičitatelné. V dnešní době bohužel zpravidla lidé neuctívají morální hodnoty a právní normy, ale upřednostňují finanční výnosy.

Otázka č. 11: Jsou správní tresty ukládané za přestupky právnických osob účinné, tzn., zamezují tyto správní tresty, aby se daná právnická osoba dopouštěla přestupku opakovaně?

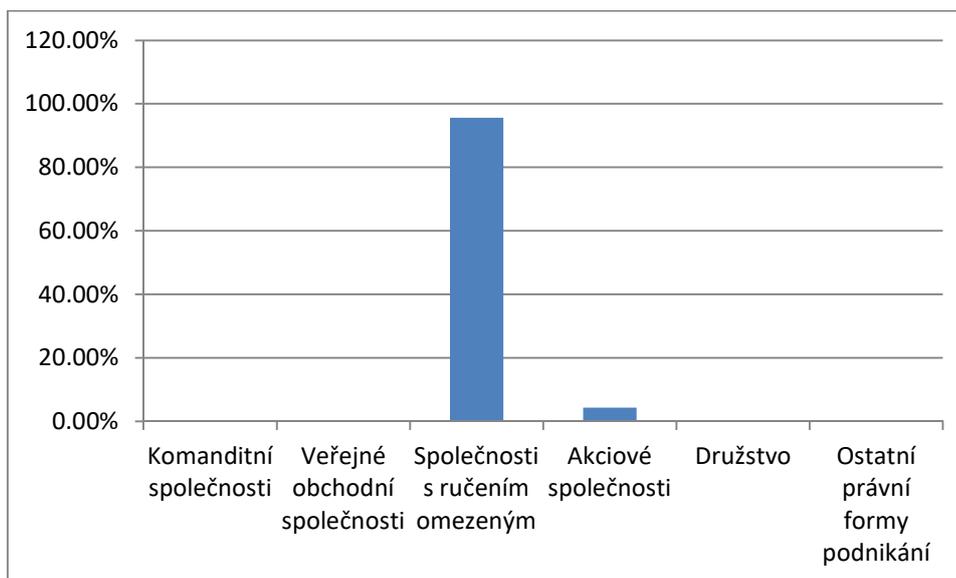
Graf 9: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 10: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	18	39.13 %
Ne	2	4.35 %
Záleží na velikosti účetní jednotky	6	13.04 %
Záleží na konkrétní právnické osobě	20	43.48 %
Celkem	46	100.00 %

Tato otázka úzce souvisí a navazuje na otázku předešlou, zda se právnické osoby dopouštějí přestupků opakovaně. Nejvíce respondentů odpovědělo, že záleží na konkrétní právnické osobě, a to ve 43,48 %, což ve své podstatě jen potvrzuje odpověď na předešlou otázku. Některé právnické osoby si dokonce dopředu propočítají, zda je pro ně výhodnější dopustit se přestupku a zaplatit pokutu či se podrobit jinému správnímu trestu oproti vykonání zákonné povinnosti. Typickým příkladem je již zmíněné nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin. Pro některé právnické osoby je tedy z obchodního hlediska výhodnější zaplatit pokutu, než zveřejnit údaje o svém stavu a hospodaření a jmění. Jedním z důvodů tohoto jevu může být případ, kdy informace v těchto výkazech nejsou pro společnost příznivé a na základě toho by mohli přijít například o obchodní partnery.

Otázka č. 12: Které právnické osoby, respektive jaké právní formy právnických osob se dopouštějí přestupků nejvíce?

Graf 10: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 11: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Komanditní společnosti	0	0.00 %
Veřejné obchodní společnosti	0	0.00 %
Společnosti s ručením omezeným	44	95.65 %
Akciové společnosti	2	4.35 %
Družstvo	0	0.00 %
Ostatní právní formy podnikání	0	0.00 %
Celkem	46	100.00 %

V této otázce respondenti ve většině případů odpověděli, že se přestupků právnických osob nejvíce dopouštějí společnosti s ručením omezeným a to s podílem 95,65 %. Tento jev může být způsoben tím, že tato právní forma, tedy společnost s ručením omezeným patří k nejrozšířenějším právním formám podnikání v České republice.

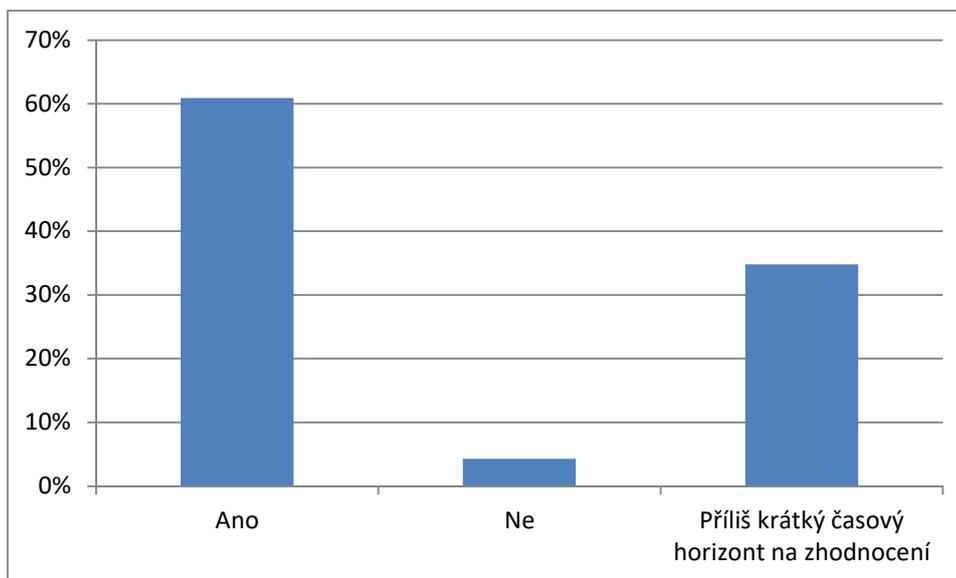
Otázka č. 13: Jak složitá je tato problematika po novelizacích v roce 2017 z hlediska vynutitelnosti?

V 73,9 % respondenti odpověděli, že je problematika z hlediska složitosti na stejné úrovni a 26,1 % respondentů odpovědělo, že je problematika nyní složitější. Nová právní úprava přestupkové problematiky nabyla účinnosti teprve nedávno. Z pohledu respondentů je tedy kladen velký důraz na náročnost studia nového zákona a učení se s ním pracovat.

Otázka č. 14: Usnadnila Vám tato nová právní úprava práci?

V této otázce, zda usnadnila nová právní úprava práci, jsou odpovědi ano s podílem 56,5 % a odpověď ne s podílem 43,5 %.

Otázka č. 15: Jsou správní tresty ukládané za přestupky právnických osob po nové právní úpravě z roku 2017 účinnější?

Graf 11: Otázka č. 15 (vlastní zdroj autora)

Tabulka 12: Otázka č. 15 (vlastní zdroj autora)

Možnost odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	28	60.87 %
Ne	2	4.35 %
Příliš krátký časový horizont na zhodnocení	16	34.78 %
Celkem	46	100.00 %

Dle 60,87% respondentů jsou nyní správní tresty po nové právní úpravě účinnější. 34,78 % respondentů uvedlo, že toto není možné v současné době dostatečně posoudit, vzhledem ke krátce trvající účinnosti nového zákona. Negativně na tuto otázku odpovědělo 4,35 %.

7.2 Řízený rozhovor

Otázka č. 1: Dopouštějí se více přestupků právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo občané?

„Nejvíce se přestupků dopouštějí občané (nepodnikající fyzické osoby), protože jejich podíl je největší. Tyto osoby se ve většině případů dopouštějí přestupků v oblasti dopravy, přestupků proti živnostenskému zákonu a dále v občanských sporech.“

Otázka č. 2: Jak často se zaobíráte problematikou přestupků právnických osob?

„Touto problematikou se zaobírám v týdenní časové rovině. U tohoto problému velmi záleží na velikosti obce - například u měst bude častější výskyt projednávání přestupků právnických osob oproti malým obcím.“

Otázka č. 3: Jakých přestupků se právnické osoby dopouštějí nejčastěji?

„Nejčastěji se právnické osoby dopouštějí dopravních přestupků. Dalším velmi častým přestupkem je nejednání v souladu se živnostenským zákonem. Velmi častým přestupkem právnických osob je také nezveřejnění výsledku hospodaření do veřejné sbírky listin. Tento problém je kategorizován jako přestupek od nabytí účinnosti nové právní úpravy přestupků právnických osob z roku 2017 (zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).“

Otázka č. 4: Jak velké právnické osoby dle zákona o účetnictví se nejvíce dopouštějí přestupků?

„Většiny přestupků právnických osob dopouštějí mikro účetní jednotky podle zákona o účetnictví. Toto je způsobeno tím, že takto malé společnosti nemají dostatečný personál a dostatečné zázemí k tomu, aby byla tato problematika ohlídána.“

Otázka č. 5: Jaké správní tresty jsou nejčastěji ukládány za přestupky právnických osob?

„Nejvíce zastoupeným správním trestem v této věci bývá pokuta. Velmi často také správní orgán požaduje nápravu stavu, pokud je to možné, zejména u přestupků proti živnostenskému zákonu.“

Otázka č. 6: Souvisejí některé přestupky právnických osob s činnostmi účetních jednotek právnických osob?

„Bezvýhradně ano.“

Otázka č. 7: Jak častým přestupkem právnických osob je nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?

„Toto je z dnešního pohledu velmi častým přestupkem. Neochota zveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin je dána tím, že se jedná o malé společnosti a zveřejnění údajů se osobám ve společnosti jeví jako snadno zneužitelné z hlediska konkurence a popřípadě i závisti.“

Otázka č. 8: Jaká se nejčastěji ukládá sankce za správní delikt nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?

„Za tento přestupek se nejdříve požaduje provedení nápravy stavu, pak až se přistupuje k určité sankci - nejčastěji pokuty. Pokud nebude právnická osoba na tyto výzvy reagovat, může to vést až ke správnímu trestu zrušení společnosti. V tomto případě se postupuje tak, že se nejdříve dané právnické osobě zašle výzva k doplnění údajů a až poté, pokud se náprava neuskuteční, je vydán platební příkaz k zaplacení pokuty.“

Otázka č. 9: Vyjmenujte další nejčastější přestupky související s činností účetních jednotek.

„Do této problematiky můžeme dále zařadit záměrné maření výkonu daňové správy, neboli nepodání daňového přiznání nejčastěji přiznání k dani z přidané hodnoty nebo nepodání kontrolního hlášení. Dále pak neodvedení daně ve větším rozsahu - nad pět set tisíc Korun českých v časovém rozsahu několika měsíců, zpravidla více jak tři měsíce.“

Otázka č. 10: Dopouštějí se stejné právnické osoby přestupků opakovaně?

„Ano, některé právnické osoby se přestupků dopouštějí opakovaně. Tady velmi záleží na vedení společnosti a na jejich preferencích.“

Otázka č. 11: Jsou správní tresty ukládané za přestupky právnických osob účinné, to znamená, zamezují tyto správní tresty, aby se daná právnická osoba dopouštěla přestupku opakovaně?

„Toto je velice složité neboť každý správní trest může na různou právnickou osobu působit jinak. Zde opět velmi záleží na vedení společnosti a na tom v jaké situaci z hlediska hospodaření se daná právnická osoba nachází.“

Otázka č. 12: Které právnické osoby, respektive jaké právní formy právnických osob, se dopouštějí přestupků nejvíce?

„Nejvíce se přestupků právnických osob dopouštějí společnosti s ručením omezeným. Je to z důvodu jejich největšího počtu. Avšak právní forma jako taková nemá vliv na tom, jak často se bude daná společnost přestupků dopouštět.“

Otázka č. 13: Jak složitá je tato problematika po nové právní úpravě s účinností v roce 2017 z hlediska vynutitelnosti?

„Tato problematika je nyní pro nás složitější.“

Otázka č. 14: Usnadnila Vám tato nová právní úprava z roku 2017 práci? Je nyní, po účinnosti nové právní úpravy, tato problematika jednodušší z hlediska porozumění a rozsahu informací?

„Nová právní úprava nám zatím práci nezjednodušila. Vše jsme museli nově prostudovat a stále se s touto novou úpravou seznamujeme a snažíme se jí co nejlépe aplikovat. Jestli nám tato právní úprava práci usnadní, se dozvíme až při dlouhodobějším aplikování tohoto zákona. Zákonu se dá dobře porozumět a z hlediska rozsahu informací a zpracování se řadí mezi ty lepší.“

Otázka č. 15: Jsou správní tresty za přestupky právnických osob v souvislosti s novou právní úpravou účinnější, respektive jsou tyto ukládané sankce dostatečně silné tak, aby zamezily právnickým osobám dopouštět se stejných přestupků opakovaně?

„Vzhledem k tomu že je tato právní úprava účinná teprve krátce, je toto velmi složité posoudit. Sankce v nové právní úpravě jsou nastaveny trochu přísněji. Jestli to bude mít kladný dopad na fungování společnosti jako takové, ukáže čas.“

Otázka č. 16: Dopouštějí se právnické osoby přestupků nevědomě z nedbalosti nebo se právnické osoby dopouštějí těchto přestupků účelně, tzn. je pro ně výhodnější například zaplatit pokutu za nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin, než závěrku zveřejnit?

„V tomto směru velmi záleží na přístupu společnosti k tomuto problému a na vedení společnosti.“

Otázka č. 17: Jsou správní tresty za přestupky právnických osob nastaveny na správných měřítkách, respektive zamezují právnickým osobám, aby se těchto přestupků dopouštěly, nebo jsou naopak až příliš přísné?

„ Správní tresty nikdy nebudou nastaveny na správných měřítkách a není možné je nastavit tak, aby se tyto sankce dotkly v našich podmínkách různorodosti právnických osob stejně. Toto není problém jen této právní úpravy a této kategorie, ale všech sankcí tykajících se jak právnických tak i fyzických osob.“

7.3 Vyhodnocení hypotéz

H1. Většina právnických osob se nejvíce dopouští přestupku nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin.

Tato hypotéza byla na základě otázky č. 7 v dotazníkovém šetření a rovněž otázky č. 7 v řízeném rozhovoru, potvrzena. Respondenti na tuto otázku odpověděli, že přestupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin je velmi častým a to v 56,52 %.

H2. Nejčastější sankcí za přestupky právnických osob je pokuta.

Na základě dotazníkového šetření, konkrétně otázky číslo 5 a řízeného rozhovoru, jaké správní tresty jsou nejčastěji ukládány za přestupky právnických osob, je tato hypotéza potvrzena. Četnost odpovědi jaký správní trest je nejpočetněji ukládán za přestupky právnických osob, je pokuta, která v dotazníkovém šetření tvoří 73,91 %.

H3. Správní tresty za přestupky jsou dostatečně účinné, tzn., že zamezují stejné právnické osobě k opakovanému protiprávnímu jednání.

Vzhledem k 86,96% kladné odpovědi na otázku, zda se stejné právnické osoby dopouštějí přestupků opakovaně, lze říci, že správní tresty za přestupky právnických osob dostatečně účinné nejsou a nezamezují opakovanému protiprávnímu jednání. Toto potvrzuje i řízený rozhovor. V konkrétní otázce číslo 11 zda jsou správní tresty dostatečně účinné a zamezují stejné právnické osobě k opakovanému protiprávnímu jednání, bylo s největší četností zodpovězeno, že záleží na konkrétní právnické osobě. Vzhledem k řízenému rozhovoru lze usoudit souvislost s morálními hodnotami osob fyzických, jejichž jednání je právnické osobě přičitatelné. Tato hypotéza je tedy vyvrácena.

H4. Nejvíce se přestupků z řad právnických osob dopouštějí společnosti s ručením omezeným.

Tato hypotéza je na základě otázky číslo 12 v dotazníkovém šetření potvrzena. Jelikož nejčtenější odpovědí v dotazníkovém šetření byla Společnost s ručním omezeným a to v 95,65 %. Rovněž je potvrzena i v řízeném rozhovoru a odpověď zdůvodněna, tím, že společnostmi s ručením omezeným je nejvíce.

H5. Přestupků právnických osob se dopouštějí nejvíce frekventovaně mikro účetní jednotky.

Dle respondentů a v součinnosti s řízeným rozhovorem je tato hypotéza potvrzena. Mikro účetní jednotky podle členění v zákoně o účetnictví se přestupků dopouštějí v 56,52 %.

Závěr

Nová právní úprava problematiky přestupků právnických osob, přesněji zákon č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích přinesl jednotný pojem přestupek i pro protiprávní jednání, které bylo doposud označováno jako správní delikt. Z tohoto důvodu tedy tento pojem zahrnuje mnohonásobně větší počet protiprávních činů. Nelze tedy říci, že by tato nová právní úprava zjednodušila správním orgánům práci.

Jedním z nejčastějších přestupků právnických osob byl označen přestupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin. Tento skutek je označen jako přestupek až po nabytí účinnosti nové právní úpravy, což je jedním z důvodů velké četnosti tohoto přestupku, neboť na základě staré právní normy nebyly za tento čin dostatečně vysoké sankce, dnes můžeme v krajním případě hovořit i o zrušení společnosti správním orgánem. Příčinou může být také absence dostatečné kontroly. Nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin se společností v některých případech dopouštějí vědomě za cílem utajení stavu svého hospodaření před potencionálními obchodními partnery či konkurencí. Tento skutek může mít ovšem i negativní vliv na ostatní společnosti, protože například v případě navázání obchodní spolupráce se společností, u níž není znám její stav hospodaření, může být velice rizikové a do budoucna může přinést řadu problému.

Podle mého názoru je tato problematika přestupků právnických osob stále příliš složitě právně upravena. Složitost této problematiky je dána i tím, že přestupky nejsou v přestupkovém zákoně taxativně vyjmenovány, ale jsou obsaženy v řadě dalších právních norem. Příkladem je již zmiňovaný přestupek nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin a další související přestupky související s účetnictvím, které jsou taxativně vyjmenovány v zákoně o účetnictví 563/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Základním předpokladem sepsání této bakalářské práce bylo studium příslušné odborné literatury a právních norem. Jedním ze stěžejních bodů bylo oslovování respondentů k dotazníkovému šetření a výběr respondenta řízeného rozhovoru.

Zpracování této bakalářské práce hodnotím vzhledem k mému studijnímu oboru účetnictví a řízení podniku a k potenciálním předpokladům mého budoucího podnikání v tomto oboru či zastávání vyšších pozic ve vedení nějaké společnosti, které s tímto

oborem souvisí za velice přínosné. Provedeným výzkumným šetřením jsem získal cenné informace, jakého jednání by se měly korporace vyvarovat, aby se nedostaly do rozporu se zákonem, což s oborem účetnictví a daňové problematiky popřípadě s vedoucími pozicemi úzce souvisí.

Summary and keywords

The main focus of this work is to clarify the offenses of legal entities in general terms, in view of the new legal regulation, Act No. 250/2016 Coll., "The Law on Liability for Offenses and the Procedure for Misconducts" and Act No. 251/2016 Coll. "The Law on Some Misconduct". One of the focal points is to focus on misconducts related to accounting and the impact of these offenses on other entities. The main source of information is the quantitative research using the research method of the questionnaires. The respondents are employees of the institutions dealing with this issue. The questionnaire is followed by a controlled interview conducted anonymously. The aim of the thesis is to clarify what offenses are committed by legal entities most often. Appropriate tables that are linked to graphs serve to make the whole issue more transparent.

Keywords:

- Act. No. 250/2016 Coll.
- Act. No. 251/2016 Coll.
- quantitative research
- controlled interview

Seznam použitých zdrojů

GRULICH, Aleš. *Právní prostor: Komentář: Zásada subsidiarity trestní represe* [online]. 04. 08. 2014 [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/komentar-zasada-subsidiarity-trestni-represe>

GRYGAR, Tomáš. *Problematické otázky odpovědnosti právnických osob za přestupky v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Olomouc, 2018. diplomová práce (Mgr.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Právnická fakulta

JANKŮ, Martin. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 6., přepracované a doplněné vydání. V Praze: C. H. Beck, 2016. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-611-1.

KUČEROVÁ, Helena. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Komentátor. ISBN 978-80-7502-211-0.

Ministerstvo vnitra České republiky: *Nová právní úprava odpovědnosti za přestupky a řízení o nich - vybrané otázky* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/spravni-pravo-12-14w-ondrackova-pdf.aspx

Ministerstvo vnitra České republiky: *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky: *Stručná informace o zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky: *Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky řízení o nich* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

Nejvyšší správní soud České republiky: *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 06. 2009, čj. 1 As 35/2009 - 69* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0035_1As_0900069A_preveden_o.pdf

Nejvyšší správní soud České republiky: *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 07. 2008, čj. 1 As 15/2017 - 141* [online]. [cit. 2018-12-11]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2007/0015_1As_0700141A_preveden_o.pdf

Občanský zákoník: novelizované znění: rejstřík: redakční uzávěrka 23. 11. 2015.
Ostrava: Sagit, 2012-. ÚZ. ISBN 978-80-7208-920-8

Obchodní korporace: zákon o obchodních korporacích a další zákony: rejstřík: redakční uzávěrka. Ostrava: Sagit, 2014. ÚZ. ISBN 978-80-7488-039-1

PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo.* Praha: Leges, 2017. Teoretik. ISBN 978-80-7502-221-9

MOKRENOVÁ, Lucie. *Právní úprava evidence přestupků v návaznosti na novelu* [online]. 2016 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z:
<https://www.advokatijelinek.cz/pravni-uprava-evidence-prestupku-vnavaznosti-na-novelu.html>

SIROTKOVÁ, Jana. *Organizační struktura evropské společnosti: epravo.cz* [online]. 18. 7. 2007 [cit. 2018-12-11]. Dostupné z:
<https://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>

Účetnictví podnikatelů: Audit : redakční uzávěrka k .. Ostrava: Sagit, 2017. ÚZ. ISBN 978-80-7488-278-4.

Seznam použitých grafů a tabulek

Graf 1: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora)	42
Graf 2: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora)	43
Graf 3: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)	45
Graf 4: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora)	46
Graf 5: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)	47
Graf 6: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)	48
Graf 7: Otázka č. 8 (vlastní zdroj autora)	49
Graf 8: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora)	50
Graf 9: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora)	51
Graf 10: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora)	52
Graf 11: Otázka č. 15 (vlastní zdroj autora)	53
Tabulka 1: Pokuty za přestupky v účetnictví (vlastní zdroj autora)	39
Tabulka 2: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora).....	42
Tabulka 3: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora).....	43
Tabulka 4: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora).....	45
Tabulka 5: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora).....	46
Tabulka 6: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora).....	47
Tabulka 7: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora).....	48
Tabulka 8: Otázka č. 8 (vlastní zdroj autora).....	49
Tabulka 9: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora).....	50
Tabulka 10: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora).....	51
Tabulka 11: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora).....	52
Tabulka 12: Otázka č. 15 (vlastní zdroj autora).....	53

Seznam použitých příloh

Příloha 1: Dotazník	67
Příloha 2: Vzor, rozhodnutí o přestupku.....	69
Příloha 3: Upozornění na neplnění povinnosti	71
Příloha 4: Usnesení k doložení dokumentů účetní závěrky	73
Příloha 5: Usnesení o uložení pokuty	74
Příloha 6: Záznam o uložení pokuty	75

Přestupky právnických osob

Dotazník

1. Dopouštějí se více přestupků právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo ostatní občané?
 - a. Právnické osoby
 - b. Podnikající fyzické osoby
 - c. Občané
2. Jak často se zaobíráte problematikou přestupků právnických osob?
 - a. Denně
 - b. Týdně
 - c. Méně než jednou měsíčně
 - d. Měsíčně
3. Jakých přestupků se právnické osoby dopouštějí nejčastěji?
4. Jak velké právnické osoby dle zákona o účetnictví se přestupků dopouštějí nejvíce?
 - a. Mikro
 - b. Malá
 - c. Střední
 - d. Velká
5. Jaké správní tresty jsou nejpočetněji ukládány za přestupky právnických osob?
 - a. Napomenutí
 - b. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku
 - c. Náprava stavu
 - d. Pokuta
 - e. Propadnutí věci nebo náhrada hodnoty
6. Souvisejí některé přestupky právnických osob s činnostmi účetních jednotek právnických osob?
 - a. Ano
 - b. Ne
7. Jak častým přestupkem právnických osob je nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?
 - a. Častým
 - b. Velmi častým
 - c. Méně častým
8. Jaká je nejčastěji ukládá sankce za správní delikt nezveřejnění účetní závěrky do veřejné sbírky listin?
 - a. Napomenutí
 - b. Pokuta
 - c. Zrušení společnosti

- d. Propadnutí věci nebo náhrada hodnoty
 - e. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku
9. Vymenujte další nejčastější přestupky související s činností účetních jednotek?
10. Dopouštějí se stejné právnické osoby přestupků opakovaně?
- a. Ano
 - b. Ne
11. Jsou správní tresty ukládané za přestupky právnických osob účinné, tzn., zamezují tyto správní tresty, aby se daná právnická osoba dopouštěla přestupku opakovaně?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Záleží na velikosti účetní jednotky
 - d. Záleží na konkrétní právnické osobě
12. Které právnické osoby, respektive jaké právní formy právnických osob se dopouštějí přestupků nejvíce?
- a. Komanditní společnosti
 - b. Veřejné obchodní společnosti
 - c. Společnosti s ručením omezeným
 - d. Akciové společnosti
 - e. Družstvo
 - f. Ostatní právní formy podnikání
13. Jak složitá je nyní tato problematika po novelizacích v roce 2017 z hlediska vynutitelnosti?
- a. Vše se zjednodušilo
 - b. Vše je na stejné úrovni
 - c. Problematika je nyní složitější
14. Usnadnila Vám tato novelizace práci?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Rozhodně ne
15. Jsou správní tresty za přestupky právnických osob po nové právní úpravě z roku 2017 účinnější?
- a. Ano
 - b. Ne

Příloha 2: Vzor, rozhodnutí o přestupku

VZOR⁸¹

**Rozhodnutí o přestupku podle § 93 zákona č. 250/2016 Sb.,
o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**

*Označení správního orgánu
adresa správního orgánu*

*Místo
Datum: X. měsíc 20XX
Č. j.: XXXX
Počet listů: X*

**ROZHODNUTÍ
o přestupku**

Označení správního orgánu, příslušný podle odkaz na ustanovení právního předpisu upravujícího věcnou příslušnost, v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

I. *Obviněný Titul. Jméno Příjmení, nar. X. měsíc XXXX, trvale bytem adresa místa trvalého pobytu (dále jen „obviněný“), se uznává vinným z označení přestupku s odkazem na ustanovení právního předpisu upravujícího příslušnou skutkovou podstatu,⁸² kterého se úmyslně/z nedbalosti⁸³ dopustil tím, že popis skutku, s označením místa a času spáchání přestupku.*

II. *Za přestupek se obviněnému v souladu s odkaz na ustanovení právního předpisu upravujícího druh a výměru správního trestu ukládá druh a výměra správního trestu,*

např. pokuta ve výši 500 Kč (slovy pět set korun českých) splatná do 30 dnů⁸⁴ ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

III. *Za přestupek se obviněnému v souladu s § 52 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a odkaz na ustanovení právního předpisu umožňující uložit omezující opatření za daný přestupek⁸⁵ a zároveň se za tento přestupek ukládá obviněnému omezující opatření spočívající v specifikace uložené povinnosti⁸⁶, a to v délce 10 měsíců.⁸⁷*

IV. *Obviněnému se v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč (slovy jeden tisíc korun českých) splatnou do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*

Odůvodnění:

V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal se všemi návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).

Je nutné se podřadit konkrétní skutkové okolnosti pod znaky skutkové podstaty přestupku, zabývat se všemi podmínkami odpovědnosti, včetně materiálního znaku přestupku, tj. společenské škodlivosti (§ 5 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky).⁸⁸

Je nutné zabývat se i dalšími podmínkami odpovědnosti – v případě fyzické osoby věkem, zaviněním a přičetností (§ 13 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky), jakož i tím, zda její jednání naplnilo znaky skutkové podstaty přestupku. U právnické osoby a případně též podnikající fyzické osoby se zkoumá mj. přičitatelnost jednání fyzických osob, které za ni jednají (§ 20 a 22 zákona o odpovědnosti za přestupky).

Při odůvodnění uloženého správního trestu je třeba zabývat se zejména okolnostmi uvedenými v § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky, povahou a závažností přestupku podle kritérií uvedených v § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, včetně polehčujících a přitěžujících okolností v § 39 a 40 zákona o odpovědnosti za přestupky. U pokuty se odůvodní její přiměřenost a potřebnost z hlediska preventivně-represivní funkce, a to v rámci zákonného rozpětí s přihlédnutím k povaze a závažnosti přestupku.⁹⁰ Obdobně u dalších institutů, například u omezujícího opatření je třeba odůvodnit přímou souvislost mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením a jeho přiměřenost povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele.⁹¹

Rovněž je třeba odůvodnit uložení paušální částky náhradu nákladů řízení. Správní orgán může na požádání paušální částku snížit. Je tedy třeba uvést, že obviněný o toto nepožádal, anebo v případě že tak učinil, proč mu nebylo vyhověno (viz § 79 odst. 5 správního řádu).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání u označení správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, a to do 15 dnů ode dne jeho oznámení. O odvolání rozhoduje označení nadřízeného služebního orgánu.

*Jméno, příjmení, funkce
a podpis
oprávněné úřední osoby⁹²*

Otisk úředního razítka

Rozdělovník: *Za podpisovou doložkou by mělo být jednoznačně uvedeno, komu se rozhodnutí oznamuje. Toto je aktuální například v případech, kdy účastník řízení je zastoupen zmocněncem (přitom je nutno rozlišovat rozsah zmocnění dle § 33 odst. 2 správního řádu).*

Příloha 3: Upozornění na neplnění povinností

Finanční úřad pro Jihočeský kraj
Mánesova 1803/3a, 371 87 České Budějovice

Územní pracoviště v Českých Budějovicích
F. A. Gerstnera 1/5, 370 01 České Budějovice

Elektronicky podepsáno
27. 03. 2019

vedoucí oddělení

Č. j.:

Vyřizuje: Bc. _____
Odbor kontrolní II, Oddělení kontrolní IV
Tel: (-) _____
E-mail: podatelna@fujk.cz
ID datové schránky: _____

370 01 České Budějovice
IČ: _____

UPOZORNĚNÍ NA NEPLNĚNÍ POVINNOSTÍ

Finanční úřad pro Jihočeský kraj, Územní pracoviště v Českých Budějovicích, jako věcně příslušný správní orgán dle ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dle ustanovení § 37ab odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), Vás upozorňuje na neplnění povinností, které mohou mít za následek uložení pokuty za přestupek podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Dle ustanovení § 21a odst. 1 zákona o účetnictví jsou z účetních jednotek podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona o účetnictví povinny účetní závěrku i výroční zprávu, vyžaduje-li její vyhotovení tento zákon nebo zvláštní právní předpis, zveřejnit ty, které se zapisují do obchodního rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

S účinností od 1. 1. 2014 se obchodní rejstřík podle dosavadních předpisů považuje za obchodní rejstřík podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“). V ustanovení § 66 písm. c) zákona o veřejných rejstřících je uvedeno, že sbírka listin obsahuje: „výroční zprávy, řádné, mimořádné a konsolidované účetní závěrky, nejsou-li součástí výroční zprávy, stanoví-li povinnost jejich uložení do sbírky listin zákon upravující účetnictví osob a vyžaduje-li jejich vyhotovení jiný zákon, návrh rozdělení zisku nebo vypořádání ztráty a jejich konečnou podobu, nejsou-li součástí účetní závěrky, a zpráva auditora o ověření účetní závěrky“. V ustanovení § 67 a § 72 odst. 1 je uvedeno, že zapsaná osoba předloží bez zbytečného odkladu od vzniku rozhodné skutečnosti rejstříkovému soudu listiny zakládající do sbírky listin, přičemž ustanovení §§104 - 107 a násl., obsahuje úpravu následků porušení povinností předložit listiny.

Právní vztahy vzniklé od 1. 1. 2014 se řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „zákon o obchodních korporacích“). Dle ustanovení § 190 odst. 2 písm. g) tohoto zákona patří do působnosti valné hromady mimo jiné schvalování účetní závěrky, přičemž řádnou účetní závěrku projedná valná hromada nejpozději do 6 měsíců od posledního dne

předcházejícího účetního období (§ 181 odst. 2 zákona o obchodních korporacích). Skutečnost, že se společnost s ručením omezeným zapisuje do obchodního rejstříku, vyplývá od 1. 1. 2014 z ustanovení § 126 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 42 zákona o veřejných rejstřících a ustanovením § 1 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

Pro účetní jednotky, které mají povinnost auditu, je výslovně stanovena lhůta pro zveřejnění účetní závěrky, a to do 30 dnů po ověření účetní závěrky auditorem a schválení příslušným orgánem - valnou hromadou, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví lhůtu jinou, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období bez ohledu na ověření auditorem a schválení valnou hromadou. S účinností novely od 1. 1. 2016 došlo ke změně v stanoveném termínu, a to nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky bez ohledu na ověření auditorem a schválení valnou hromadou.

Pro všechny účetní jednotky platí povinnost vést účetnictví úplné ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona o účetnictví, která je výslovně navázána na povinnost zveřejnění dle ustanovení § 21a zákona o účetnictví. Pokud účetní jednotka mimo jiné nezveřejní účetní závěrku nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období, pak je účetnictví neúplné.

Účetní jednotka se porušením popsané povinnosti dopustí přestupku podle ustanovení § 37a odst. 1 písm. l) zákona o účetnictví, za který se dle ustanovení § 37a odst. 4 písm. b) zákona o účetnictví ukládá pokuta do výše 3% hodnoty aktiv celkem.

Nahlédnutím do příslušných listin vyvěšených ve veřejném rejstříku, vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, správce daně zjistil, že jste dosud nesplnili povinnost zveřejnit účetní závěrky za účetní období 2016 a 2017 a výroční zprávy a zprávy auditora za účetní období 2016 a 2017. Výše uvedený správní orgán Vám proto ponechává k nápravě zjištěných nedostatků dobu **10 dnů ode dne doručení tohoto upozornění**.

Nedojde-li k nápravě shora popsaného stavu, správní orgán po uplynutí této doby rozhodne o přestupku dle ustanovení § 37a odst. 4 písm. b) zákona o účetnictví, ve spojení s ustanovením § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

vedoucí oddělení

Fj _____ /2018/KSCB

Usnesení

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl soudní tajemnicí Dagmar Kloudovou v právní věci doložení dokumentů do sbírky listin společnosti _____ s.r.o.,

takto:

Společnost _____ s.r.o. s e v y z ý v á ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení k doložení dokumentů do sbírky listin, a to doložení účetní závěrky (výroční zprávy, zprávy auditora) za období od r. 2007 do r. 2016, případně i r. 2017.

Odůvodnění:

Společnost _____ s.r.o. nesplnila svou povinnost vyplývající ze zákona č. 563/1991 sb., o účetnictví, § 21 a, spočívající v doložení dokumentů do sbírky listin, jejichž ukládání je ve smyslu ustanovení § 38i odst. 1 písm. c/ obchodního zákoníku povinné.

Soud proto vyzývá společnost v souladu s ust. § 38k odst. 2 obch. zák., aby doložila do sbírky listin chybějící dokumenty a zároveň upozorňuje na některé změny, které s účinností od 1.1.2007 nastaly v řízení před obchodním rejstříkem:

- listiny, které se zakládají do sbírky listin, se podávají pouze v elektronické podobě ve formátu Portable Dokument Format (přípona pdf). Tyto listiny lze rejstříkovému soudu zaslat elektronickou poštou (el. adresa: podatelna@ksoud.cbu.justice.cz) nebo s využitím datového nosiče Compact Disc Recordable (CD-R). Doručené nosiče dat rejstříkový soud nevrací a po uplynutí 6 měsíců je skartuje.

Jestliže podnikatel neuposlechne výzvu soudu k předložení listin, které podle zvláštních předpisů náleží do sbírky listin, může mu předseda senátu uložit pořádkovou pokutu do výše 100.000,- Kč (§ 104 a násl. zák. č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících).

Poučení: Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

V Českých Budějovicích dne 12. listopadu 2018

soudní tajemnice

Za správnost vyhotovení: _____

Digitálně podepsal Dagmar Kloudová
132112549+0130

Příloha 5: Usnesení o uložení pokuty

B: D4/KSCB
Fj: / KSCB

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud činný ve věcech obchodního rejstříku rozhodl samosoudcem JUDr. Milanem Tripesem ve věci vedení sbírky listin ohledně obchodní společnosti České Budějovice, (dále jen "společnost") t a k t o :

Společnosti se ukládá pokuta ve výši 5.000,- Kč.

Společnost je povinna zaplatit částku 5.000,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení na účet Krajského soudu v Českých Budějovicích.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne Fj /KSCB byla společnost vyzvána, aby do 15 dnů od doručení usnesení založila do sbírky listin vedené podepsaným rejstříkovým soudem chybějící dokumenty, konkrétně účetní závěrky za účetní období let 2006 až 2015. Na tuto výzvu, která jí byla doručena dne, nereagovala.

Za této situace shledal podepsaný soud, že společnost hrubě ztěžuje práci soudu, neboť nereaguje na výzvy směřující k doplnění sbírky listin. Proto postupoval podle ust. § 104 zák. č. 394/2013 Sb. a uložil jí pořádkovou pokutu ve výši 5.000,- Kč, tedy zatím při samé spodní hranici zákonem stanovené sazby.

Pořádková pokuta nečť je uhrazena na účet Krajského soudu v Českých Budějovicích u České národní banky v Českých Budějovicích 3762-8920231/0710, konstantní symbol 1148 (pro bezhotovostní platby), var. symbol (BIC: CNBACZPP, IBAN: CZ34 0710 0037 6200 0892 0231).

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného. Toto usnesení by bylo možno soudně vykonat, pokud by povinnost v něm stanovená nebyla včas a řádně splněna.

V Českých Budějovicích, dne

Za správnost:

JUDr. Milan Tripes, v. r.

Za správnost vyhotovení: I

Digitalně podepsal Dagmar
Křiváková
0

Záznam o uložení pokuty příkazem na místě

Podle § 91 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) byla

_____ IČO _____, bydliště a sídlo _____
u Českých Budějovic, uložena za spáchaný přestupek dle § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. - porušení povinnosti dle ust. § 17 odst. 3 a za spáchaný přestupek dle písm. t) - porušení povinnosti dle ust. § 31 odst. 16 živnostenského zákona pokuta ve výši 2000,- Kč /dva tisíce korun českých/. Porušení tohoto zákona bylo spolehlivě zjištěno (viz protokol o kontrole č. _____ LH-377 ze dne 11. července 2018).

Podpisem příkazového bloku obviněným se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím dle § 92 odst. 1 zákona o přestupcích.

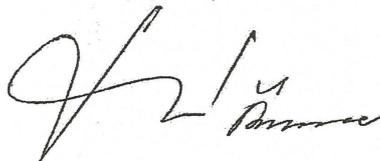
Souhlasím se zaplacením blokové pokuty: _____ i – zástupce obviněného

Blok na pokutu na místě nezaplacenou: Série BC/

účet České spořitelny, a.s. č. _____ v.s. _____
splatnost dne 26. července 2018

V Českých Budějovicích dne 11. července 2018

za živnostenský úřad:

MAGISTRÁT MĚSTA
ČESKÉ BUDĚJOVICE
Obecní živnostenský úřad
nám. Přemysla Otakara II. č. 1/1
15